

FİLİZ KİTABEVİ

Prof. Dr. Hacı KARA

DENİZ TİCARETİ HUKUKU

**Güncellenmiş ve Geniştirilmiş
3. Baskı**

**FİLİZ KİTABEVİ
İSTANBUL
2025**

Ocak 2025

ISBN: 978-625-5957-06-1

BASKI - CİLT

Filiz Kitabevi Basım Yayın Dağıtım
Petrol Ürünleri Sanayi ve Tic. Ltd. Şti.
Matbaacı Sertifika Numarası: 77398

YAYINLAYAN

Filiz Kitabevi Basım Yayın Dağıtım
Petrol Ürünleri Sanayi ve Tic. Ltd. Şti.
Cemal Yener Tosyalı Cad. No: 57/A (113)
Vefa-Fatih/İSTANBUL
Tel: (212) 527 0 718
(850)441 0 359
Faks: (212) 519 20 71

www.filizkitabevi.com

bilgi@filizkitabevi.com

Yayıncı Sertifika Numarası: 77398

Copyright© Bu kitabın Türkiye'deki yayın hakları Filiz Kitabevi Basım Yayın Dağıtım Petrol Ürünleri San. ve Tic. Ltd. Şti.'ne aittir. Her hakkı saklıdır. Hiçbir bölümü ve paragrafı kısmen veya tamamen ya da özet halinde, fotokopi, faksimile veya başka herhangi bir şekilde çoğaltılamaz, dağıtılamaz. Normal ölçüyü aşan iktibaslar yapılamaz. Normal ve kanunî iktibaslarda kaynak gösterilmesi zorunludur.

*Sevgili kardeşim Fehmi'ye
Allah'tan rahmet dilerim.
Sevgiyle ve özlemle...*

ÜÇÜNCÜ BASKIYA ÖNSÖZ

Yeni yargı kararları ve doktrindeki yeni yayınlar eklenerek kitap içeriği tekrar düzenlenmiştir. Yapılan ilavelerle içeriği daha da zenginleşen kitap okuyucuların kullanımına sunulmuştur. Kitap, güncel gelişmeleri takip etmekle birlikte, özellikle uygulamaya yardımcı olacak bilgiler içermektedir. Kitap tüm deniz ticareti hukuku konularını içermektedir. Kitabın kullanıcılara faydalı olmasını dilerim.

Acıbadem/İstanbul 2025

İstanbul Medeniyet Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Deniz ve Sigorta Hukuku ABD Başkanı

İKİNCİ BASKIYA ÖNSÖZ

Kitabın ikinci baskısında mevzuatta yapılan güncelleştirmeler işlenmiş, yeni Yargıtay Kararlarına ve Doktrin görüşlerine yer verilmiştir. Tüm kullanıcılara faydalı olmasını dilerim.

Acıbadem, Kasım 2023

İstanbul Medeniyet Üniversitesi
Hukuk Fakültesi Ticaret Hukuku ABD

ÖNSÖZ

İlim ve irfan deryasında bir damla değerindeki bu eser, her şeyin en iyisini hak eden sevgili öğrencilere ders kitabı olarak hazırlanmıştır. Eğer ilim yolculuğunda onlara bir nebze katkı olabildi ise mutlulukların en büyüğü bana ait olacaktır. Her türlü fedakârlıkla eserin hazırlanmasında bana destek olan sevgili eşim Şule'ye ve oğullarım Ahmet Esat ile İdris'e sonsuz teşekkürlerimi ve şükranlarımı sunuyorum. Yürekten sevgilerimle, iyi ki varsınız.

Ayrıca eserin bu aşamaya gelmesinde yardımlarını esirgemeyen On İki Levha yayıncılığın sahibi Erol Öz Bey ile büyük bir özveri ile dizgi çalışmalarını yürüten Tansel Özülgün Hanım'a ve kapağı tasarlayan Sevil Öcalan Hanım'a teşekkür ederim

Acıbadem, 09 Ağustos 2020

İstanbul Medeniyet Üniversitesi
Hukuk Fakültesi

*Her Őey vaktini bekler.
Ne gl vaktinden önce açar,
ne de güneş vaktinden erken doęar.
Bekle, senin olan sana gelecektir.
Mevlana Celaleddin-i Rm*

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ

DENİZ TİCARETİ HUKUKUNUN KAYNAKLARI LİSTESİ

A. ULUSLARARASI SÖZLEŞMELER	3
I. ULUSLARARASI KURULUŞLAR.....	3
II. GEMİ.....	4
1. Gemilerin Tescili.....	4
2. İnşa Halindeki Gemiler.....	4
3. Gemilerin Kontrolü ve Limanlar	4
4. Gemilerin Rehni/Haczi	5
5. Gemilerin Tonajlarının Ölçümü.....	6
II. GEMİADAMLARI	7
IV. TAŞIMA.....	8
1. Yük Taşıma	8
2. Yolcu Taşıma.....	9
V. SORUMLULUK	10
VI. ÇATMA VE KURTARMA.....	12
1. Çatma.....	12
2. Kurtarma.....	13
VII. DENİZ KİRLİLİĞİ	14
VIII. DENİZDE EMNİYET.....	18
IX. UYDU VE HABERLEŞME	20
B. KANUNLAR	20
C. YÖNETMELİK, TEBLİĞ VE YÖNERGELER.....	24

BİRİNCİ BÖLÜM

DENİZ TİCARETİNE DAİR TARİHÇE VE DENİZCİLİĞİN İDARİ YAPISI

Ş1. DENİZCİLİĞİN VE DENİZ TİCARETİ HUKUKUNUN TARİHÇESİ ..	33
A. DÜNYADA DENİZCİLİK	33
B. TÜRKİYE’DE DENİZCİLİK	34
C. DENİZ TİCARETİ HUKUKUNUN TARİHÇESİ.....	36
Ş2. TÜRK DENİZCİLİK İDARESİNİN HUKUKİ YAPISI	37
A. HUKUKİ DÜZENLEME.....	37
B. BAKANLIK ANA HİZMET BİRİMLERİ.....	39

§3. DENİZ TİCARETİ HUKUKUNUN TEMEL KAYNAKLARI	40
A. DENİZ TİCARET HUKUKUNA UYGULANAN KANUNLAR.....	40
I. TÜRK TİCARET KANUNU.....	40
II. DİĞER KANUNLAR.....	43
B. ULUSLARARASI SÖZLEŞMELER	44
C. TÜZÜK VE YÖNETMELİKLER.....	47
§4. DENİZ TİCARETİ DAVALARI	48
A. DENİZ TİCARETİ DAVALARINDA ARABULUCULUK.....	48
I. GENEL OLARAK.....	48
II. TİCARİ DAVALARDA DAVA ŞARTI OLARAK ZORUNLU ARABULUCULUK	49
1. Arabuluculuğa Dair Hükümler.....	49
2. Ticari Davalarda Arabuluculuk Usulü.....	49
aa. Dava Açmada Arabuluculuk Şartı.....	49
bb. Arabulucunun Belirlenmesi	50
cc. Arabuluculuk Süresi.....	50
dd. Arabuluculuğun Hak Düşürücü ve Zamanaşımı Sürelerine Etkisi.....	50
B. DENİZ TİCARETİ DAVALARINDA GÖREVLİ VE YETKİLİ MAHKEME	51
I. GÖREVLİ MAHKEME	51
II. YETKİLİ MAHKEME.....	57
C. DENİZ TİCARETİ DAVALARINDA TAHKİM.....	58

İKİNCİ BÖLÜM

GEMİ, DONATAN, DONATMA İŞTİRAKİ VE KAPTAN

§5. GEMİ	65
A. GEMİNİN TANIMI, UNSURLARI VE TÜRLERİ:.....	65
I. TANIMI VE UNSURLARI	65
1. Tanımı	65
2. Unsurları.....	66
a. Suda Hareket Gerektiren Bir Amaca Tahsis Edilmiş Olma	67
b. Yüzme Özelliğine Sahip Bulunma.....	68
c. Pek Küçük Olmamalıdır	68
3. Gemi Vasfının Kazanılması.....	71
II. TÜRLERİ.....	72
1. Kullanım Amacına Göre	72
2. Tahrik Gücüne Göre.....	73
3. Kullanıldığı Yere Göre	73
4. Kazanç Sağlayıp, Sağlamadıklarına Göre.....	73

B. GEMİLERİN HUKUKİ NİTELİĞİ VE ÖZELLİKLERİ	74
I. GEMİLERİN HUKUKİ NİTELİĞİ.....	74
II. ÖZELLİKLERİ.....	76
1. Bütünleyici Parça (Mütemmim Cüz)	76
2. Eklenti	77
3. Tüketilir (Müستهلك) Malzemeler.....	78
III. GEMİNİN DENİZE ELVERİŞLİLİĞİ	78
1. Tanımı	78
2. Geminin Denize Elverişsiz Hale Gelmesi.....	80
a. Tamir Kabul Etmez Gemi	80
b. Tamire Değmez Gemi	80
IV. GEMİNİN AYIRT EDİCİ UNSURLARI	81
1. Geminin Adı	81
2. Geminin Bayrağı.....	81
a. Türk Bayrağı Çekme Hakkı.....	82
aa. Gerçek Kişilere Ait Gemiler.....	82
bb. Donatma İştirakine Ait Gemiler	82
cc. Tüzel Kişilere Ait Gemiler	82
aaa. Kuruluş, Kurum, Dernek ve Vakıflara Ait Olan Gemiler.....	82
bbb. Ticaret Şirketlerine Ait Olan Gemiler	82
b. Türk Bayrağı Çekme Hakkının İstisnaları	82
aa. Türk Gemisinin Geçici Olarak Yabancı Bayrak Çekmesi.....	82
bb. Yabancı Geminin Türk Bayrağı Çekebilmesi	83
c. Türk Bayrağı Çekme Hakkının İspatı	84
aa. Gemi Tasdiknamesi	84
bb. Bayrak Şahadetnamesi	85
3. Bağlama Limanı	87
4. Geminin Tonajı.....	88
a. Gros Tonilato.....	89
b. Net Tonilato.....	89
c. Ölü Ağırlık	89
5. Geminin Klası	89
C. GEMİ SİCİLLERİ	91
I. MİLLİ GEMİ SİCİLİ.....	91
1. Gemi Sicil Teşkilatı.....	92
2. Gemilerin Sicile Tescili.....	93
a. Sicile Tescil Edilebilecek Gemiler.....	93
b. Tescili Zorunlu Gemiler.....	93

c. Tescili İsteğe Bağlı Gemiler.....	93
d. Tescili Mümkün Olmayan Gemiler	93
3. Sicile Tescil İşlemleri.....	94
a. Gemideki Değişikliklerin İşlenmesi	94
b. Silinme.....	95
aa. İstem Üzerine	95
bb. Kendiliğinden.....	96
4. Gemi Siciline Tescilin Hükümleri.....	97
a. Gemi Sicilindeki Kayıtlar	98
aa. Açıklayıcı Kayıtlar	98
bb. Kurucu Kayıtlar.....	98
b. Şerhler.....	98
II. TÜRK ULUSLARARASI GEMİ SİCİLİ.....	99
1. Tescil Edilecek Gemiler ve Yatlar.....	99
a. Gemiler	100
b. Yatlar.....	101
2. Kayıt Harcı.....	101
3. Yıllık Tonaj Harcı.....	102
4. TUGS'a Tescil ve Sonuçları.....	103
a. Türk Bayrağı Çekme Hakkından Yararlanma	103
b. TUGS'a Kayıtlı Gemilerde Gemi Adamı İstihdamı	103
aa. Gemi Adamlarının Uyrugu ve İstihdamı.....	103
bb. Gemi Adamlarının Sosyal Güvenliği ve Çalışma Şartları... ..	104
cc. Yabancı Uyruklu Gemi Adamlarının Ülkeye Giriş-Çıkış ve Konaklamaları	104
dd. Gemi Adamlarının Ücretleri.....	104
c. TUGS'a Kayıtlı Gemilerin Sigortası	105
d. TUGS'a Dair Mali Hükümler	106
III. YAPI HÂLİNDEKİ GEMİLERE ÖZGÜ SİCİL	107
D. BAĞLAMA KÜTÜĞÜ	108
1. Tanımı	109
2. Hukuki Niteliği	110
3. Bağlama Kütüğüne Kayıtlı Gemi ve Deniz ve İçsu Araçlarının Devri	112
E. GEMİLERİN MÜLKİYETİ.....	113
I. UYGULANACAK HÜKÜMLER.....	113
II. MÜLKİYETİN KAZANILMASI.....	114
1. Aslen İktisap.....	114
a. Sahiplenme.....	114

b. Zamanaşımı İle Kazanma	114
aa. Olağan Zamanaşımı İle Kazanma	114
bb. Olağanüstü Zamanaşımı İle Kazanma	115
2. Devren İktisap	117
a. Devrin Şekli	117
b. Devrin Kapsamı	119
III. MÜLKİYETİN KAYBI	120
1. Geminin Zıyatı	120
2. Terk	120
3. Zamanaşımı	120
F. GEMİLER ÜZERİNDE SINIRLI AYNİ HAKLAR	121
I. GEMİ REHNİ	121
1. Sicile Kayıtlı Olmayan Gemilerin Rehni	121
2. Sicile Kayıtlı Olan Gemilerin Rehni	122
a. Tersane Sahibinin Kanuni İpotek Hakkı	123
aa. Tanımı	123
bb. Kapsamı	124
cc. Süresi	125
dd. Tersane Sahiplerinin Sırası	125
b. Sözleşmeye Dayalı İpotek Hakkı	126
II. GEMİ İPOTEĞİ	126
1. Özellikleri ve Tanımı	126
2. Niteliği	127
3. Kurulması	128
a. Şekli	128
b. Tescili	128
c. Tescil Edilecek Hususlar	128
4. İpoteğin Türleri	129
a. Birlikte Gemi İpoteği	129
b. Üst Sınır İpoteği	130
c. Yabancı Para İpoteği	130
d. Sabit Değerli İpotek	132
e. Kıymetli Evraka Ait İpotek	132
f. Yapı İpoteği	132
5. İpoteğin Teminat Altına Aldığı Alacak	133
6. İpoteğin Kapsamı	133
a. Genel Olarak	133
b. Kiralanmış Olan Gemideki İpoteğin Kapsamı	135

c.	Birden Çok Gemi ve Gemi Payı Üzerindeki İpoteğin Kapsamı	135
d.	İpotekli Gemide Sigorta Tazminatı	136
aa.	Gemi İpoteğinin Sigortacıya Bildirilmesi	136
bb.	Sigortacının Malike Ödeme Yapması	137
cc.	Sigortacının Borcundan Kurtulması	138
7.	İpoteğin Hükümleri	138
a.	Alacağın Muaccel Olmasından Önce	138
aa.	Malik Aleyhine	138
aaa.	İpotekli Gemiyle İlgili Önlemler	138
bbb.	Alacağına Dair Önlemler	139
bb.	Üçüncü Kişiler Aleyhine	139
b.	Alacağın Muaccel Olmasından Sonra	140
8.	Gemi İpoteğinin Devri ve Değiştirilmesi	140
a.	İpoteğin Devri	140
b.	İpoteğin Değiştirilmesi	141
aa.	İpoteğin İçeriğinin Değiştirilmesi	141
bb.	İpoteğin Derecesinin Değiştirilmesi	142
cc.	İpoteğe Konu Alacağın Yerine Başka Bir Alacağın Konulması	142
9.	Gemi İpoteğinin Sona Ermesi	143
a.	Tarafların Anlaşması	143
b.	Alacağın Sona Ermesi	143
c.	Alacaklının Feragat Etmesi	143
d.	Alacaklı ve Malik ya da Alacaklı ve Borçlu Sıfatlarının Aynı Kişide Birleşmesi	144
e.	Birlikte Gemi İpoteğinde Malikin Alacaklıya Ödemede Bulunması	144
f.	Geminin İcra Yoluyla Paraya Çevrilmesi	144
g.	Alacaklının Gemi Malikine Karşı Sahip Olduğu Talep (Alacak) Hakkının Zamanaşımına Uğraması	145
h.	İpoteğin Süresinin Dolması	145
i.	Mahkemece İpoteğin Düşmesine Karar verilmesi	145
aa.	Alacaklının Belli Olmaması Hâlinde	145
bb.	Paranın Tevdii Hâlinde	146
j.	Geminin Türk Bayrağını Çekme Hakkını Kaybetmesi	146
k.	İpotekli Borcun Gemi Malikinın Onayı Olmaksızın Başkasına Nakli	146
III.	TAŞINIR REHNİ KANUNU	147
IV.	YAPI HÂLİNDEKİ GEMİLER ÜZERİNDE İPOTEK	148

1. Konusu	148
2. Kurulması.....	149
3. Kapsamı.....	149
4. Derecesi.....	149
V. GEMİLER ÜZERİNDE İNTİFA HAKKI	150
§6. DONATAN VE DONATMA İŞTİRAKİ	150
A. DONATAN	150
I. DONATANIN SORUMLULUĞUNU GEREKTİREN HALLER	151
1. Donatanın Haksız Fiil Sorumluluğu.....	151
2. Gemi Adamlarının Kusurlarından Doğan Sorumluluğu	152
3. Kılavuz Kaptanların Kusurlarından Doğan Sorumluluğu.....	153
4. Donatanın, Kaptanın Yaptığı İşlemlerden Doğan Sorumluluğu.....	154
a. Kaptanın Kanuni Yetkisi Dâhilinde Yaptığı İşlemlerden Sorumluluk.....	154
b. Kaptanın Yükle İlgili İşlemlerinden Sorumluluk.....	155
5. Donatanın Deniz Kirliliğinden Sorumluluğu	155
6. Donatanın Çatmadan Sorumluluğu	157
7. Donatanın Kurtarmadan Sorumluluğu.....	157
8. Donatanın Müşterek Avaryadan Sorumluluğu.....	158
II. DONATANIN SORUMLULUĞUNU SINIRLANDIRMASI	158
III. DONATANA KARŞI AÇILACAK DAVALARDA YETKİLİ MAHKEME	158
B. GEMİ İŞLETME MÜTEAHHİDİ	158
C. DONATMA İŞTİRAKİ	159
§7. KAPTAN	160
A. KAPTANIN GÖREV VE YETKİLERİ	161
I. GÖREVLERİ	161
1. Geminin Denize ve Yola Elverişli Olup Olmadığına Dikkat Etmek	161
2. Geminin Yüklemeye ve Boşaltmaya Elverişli Olup Olmadığına Dikkat Etmek	161
3. Gemide Hazır Bulunmak.....	162
4. Beklemeksizin Yola Çıkmak	162
5. Uygun Rotayı Takip Etmek.....	162
6. Gemi Jurnalı Tutmak.....	163
7. Yabancı Mevzuata Uymak	163
8. Denizde Can Kurtarmak.....	163
9. Deniz Raporu Düzenletmek	164
a. Tespit Edilecek Konular.....	165

b. Deniz Raporu Düzenleme Yeri	165
c. Tespit Usulü	165
10. Borda Evrakını Gemide Bulundurmak.....	166
II. KAPTANIN YETKİLERİ.....	170
1. Donatana Temsil Etmek.....	170
a. Gemi Bağlama Limanında İken.....	170
b. Gemi Bağlama Limanı Dışında İken	170
aa. Genel Temsil Yetkisi	170
bb. Kredi İşlemleri	171
cc. Kambiyo Taahhüdünde Bulunmak.....	171
c. Kaptanın Donatana Temsil Yetkisinin Sınırlandırılması veya Kaldırılması.....	171
2. Kaptanın Yük İlgililerini Temsil Yetkisi	172
a. Yük İlgililerinin Menfaatlerini Korumak Yükümlülüğü	172
b. Eşya Üzerinde Tasarruf Yetkisi.....	172
B. KAPTANIN SORUMLULUĞU	173
I. DONATANA KARŞI SORUMLULUĞU	173
1. Donatana Bilgi Verme Yükümlülüğü.....	173
2. Navlun ve Diğer Paraları Donatana Verme Yükümlülüğü.....	173
3. Kendi Hesabına Gemiye Eşya Yüklememe	173
II. ÜÇÜNCÜ KİŞİLERE KARŞI SORUMLULUĞU	173

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

DENİZ TİCARETİ SÖZLEŞMELERİ

§8. SÖZLEŞME TÜRLERİ	177
A. GENEL OLARAK.....	177
B. GEMİ KİRA SÖZLEŞMESİ	179
I. TANIMI VE UNSURLARI	179
1. Tanımı	179
2. Uygulanacak Hükümler	179
3. Unsurları.....	179
a. Gemi.....	179
b. Tarafların Anlaşması	181
c. Kira Bedeli	182
d. Zilyetliğin Kiracıya Devri.....	182
II. GEMİ KİRA SÖZLEŞMESİNİN HÜKÜMLERİ	184
1. Kiraya Verenin Borçları	184
a. Gemiye Teslim Etmek	185
b. Gemiye Kullanıma Uygun Bulundurmak.....	185

c. Sözleşmede Belirlenen Kullanım Amacına Uygun Gemi Adamı Tahsis Etmek	185
d. Kira Sözleşmesini Gemi Siciline Şerh vermek	186
e. Gemiye Ait Vergi ve Benzeri Mali Yükümlülükler İle Yan Giderlere Katlanmak.....	187
f. Kiralananın Ayıbından Sorumluluk	188
aa. Kiralanan Geminin Teslim Anındaki Ayıplarından Sorumluluk.....	188
bb. Kiralananın Sonradan Ayıplı Hâle Gelmesinden Sorumluluk.....	188
cc. Ayıbın Giderilmesini İsteme ve Fesih Hakkı	189
dd. Kira Bedelinin İndirilmesini İsteme Hakkı	189
ee. Zararın Giderimini İsteme Hakkı	189
g. Geminin Zaptından Sorumluluk	189
aa. Kiralananın El Değiştirmesi	189
bb. Üçüncü Kişinin Sınırlı Aynı Hak Sahibi Olması.....	190
2. Özel Durumlar.....	190
a. Kiralanan Gemide Değişiklik Yapılması.....	190
b. Alt Kira ve Kullanım Hakkının Devri	190
3. Kiracının Borçları.....	190
a. Gemiye Teslim Alma	190
b. Kira Bedelini Ödeme	191
aa. İfa Zamanı	191
bb. Kiracının Temerrüdü Halinde Alacağın Teminat Altına Alınması	192
c. Gemiye Amacına Uygun ve Özenle Kullanma.....	193
d. Gemi Adamlarının Çalıştırılması	193
e. Bakım Giderlerine Katlanma	194
f. Sigorta Yaptırma	194
g. Geminin Kullanılmasından Doğan İstemleri Karşılama.....	196
h. Ayıpları Kiraya Verene Bildirme	196
i. Geminin Ayıplarının Giderilmesine ve Gemide Yenilik ve Değişiklik Yapılmasına Katlanma Borcu	197
j. Geminin Bakımı, Tamirleri ve Parçalarının Değiştirilmesi İle İşletilmesinden Doğan Giderlere Katlanma.....	197
k. Gemiye İade Etme	198
III. SÖZLEŞMENİN SONA ERMESİ	198
IV. ZAMANAŞIMI.....	199
C. ZAMAN ÇARTERİ SÖZLEŞMESİ	199
I. TANIMI VE HUKUKİ NİTELİĞİ	200

1. Tanımı	200
2. Hukuki Niteliği.....	201
II. UNSURLARI.....	203
1. Sözleşme Bulunmalı.....	203
2. Gemi Donatılmış Olmalı.....	203
3. Geminin Ticari Yönetimi Tahsis Olunana Bırakılmalı.....	204
4. Ücret Ödenmelidir.....	204
III. TAHSİS EDENİN BORÇLARI.....	204
1. Gemiye Teslim Etmek.....	204
2. Geminin Teknik Yönetimini Üstlenmek	204
3. Geminin Sigortalarını Yaptırmak	205
4. Gemiye Donatmak	205
5. Masrafları Karşılama.....	205
6. Gemiye Gerekli Erzak Ve Levazımatı Temin Etmek.....	205
7. Geminin Belgelerini Temin ve Muhafaza Etmek.....	205
IV. TAHSİS EDİLENİN (ÇARTERERİN) BORÇLARI	205
1. Geminin Ticari Yönetimini Üstlenmek	205
2. Giderleri Karşılama.....	208
3. Ücret Ödemek ve Ücretin Teminatı	209
a. Tahsis Ücreti	209
b. Teminat	209
aa. Hapis Hakkı.....	209
bb. Alacak Rehni.....	210
cc. Üçüncü Kişilerden Olan Alacaklarla İlgili Hapis Hakkı.....	211
4. Gemiye İade Etmek	211
V. ZAMANAŞIMI.....	212
D. NAVLUN SÖZLEŞMESİ.....	212
I. GENEL OLARAK.....	212
II. YABANCILIK UNSURU TAŞIYAN NAVLUN SÖZLEŞMELERİ.....	213
III. NAVLUN SÖZLEŞMESİNİN TANIMI VE HUKUKİ NİTELİĞİ.....	215
1. Tanımı	215
2. Hukuki Niteliği.....	216
III. TÜRLERİ.....	216
1. Yolculuk Çarteri	216
a. Tam Çarter	217
b. Kısmi Çarter.....	217
2. Kırkambar Sözleşmesi	217
IV. UNSURLARI.....	219
1. Taşıma İşlemi Taahhüt Edilmiş Olmalıdır	219

2. Taşıma Deniz Yoluyla ve Gemi İle Gerçekleşmelidir	219
3. Eşya Taşıyanın Zilyetliğinde Olmalıdır	220
4. Navlun Ödenmesi Gerekir.....	220
V. ŞEKLİ	221
VI. SORUMSUZLUK ANLAŞMALARI.....	222
1. Asıl Navlun-Alt Navlun Sözleşmesi	223
VII. TAŞIMA SÖZLEŞMESİNİN TARAFLARI VE YÜK İLGİLİLERİ	225
1. Sözleşmenin Tarafları.....	225
a. Taşıyan	225
aa. Taşıyanın Adamları	225
bb. Fiilî Taşıyan.....	227
b. Taşıtan	228
2. Yük İlgilileri.....	228
a. Yükleten.....	228
b. Gönderilen.....	229
VIII. SÖZLEŞMENİN İFASI	230
1. Teslim Alma	231
2. Yükleme	232
a. Yükleme Yeri	232
b. Yükleme (Starya) Süresi	233
aa. Yükleme Süresinin Hesaplanması.....	233
bb. Yükleme Süresinden Sayılmayan Haller	234
c. Sürastarya (Demurrage) Süresi	236
d. Sürastaryanın Hukuki Niteliği	238
e. Hızlandırma Primi.....	238
f. Yükleme Giderleri	239
g. Yüklemenin Hiç Yapılmaması veya Eksik Yapılması.....	240
aa. Yüklemenin Hiç Yapılmaması	240
bb. Yüklemenin Eksik Yapılması	241
h. Taşıtanın Yüklemeyle İlgili Talimat vermemesi	242
i. Birden Fazla Taşıtan ve Yükleten Bulunması	242
aa. Birden Fazla Taşıtan Bulunması	242
bb. Birden Fazla Yükleten Bulunması	242
3. Yolculuk	243
4. Boşaltma.....	243
a. Boşaltma Giderleri.....	243
b. Boşaltma Süresi	243
c. Eşyanın Boşaltılmaması veya Teslim Alınmaması	244
5. Teslim Etme	245

IX. TAŞIMA BELGELERİ	245
1. Konişmento	245
a. Tanımı	245
b. Düzenlenmesi	246
c. Türleri	246
aa. Tesellüm Konişmentosu	246
bb. Yükleme Konişmentosu	246
d. Konişmentonun Niteliği	247
e. İçeriği	247
aa. Konişmentoda Yer Alan Kayıtlar	247
bb. Yazıdan Doğan Sorumluluk	250
f. Konişmentonun İşlevleri	250
aa. Taşıyanın Belirlenmesi	250
bb. Taraflar Arasındaki İlişkinin Belirlenmesi	251
cc. Taşımaya Dair Hükümlerin Tespiti	252
dd. Eşyayı Tanımlayan Bazı Özelliklerin İspatı	252
g. Konişmentolu Yükün Teslim Edilmesi	253
2. Deniz Yük Senedi	254
a. Tanımı	254
b. İşlevi	255
X. TAŞIYANIN SORUMLULUĞU	255
1. Taşıyanın Sorumluluğuna Dair Düzenlenme	255
a. Lahey/Visby Kuralları	255
b. Hamburg Kuralları	256
c. Rotterdam Kuralları	256
d. TTK Hükümleri	257
2. Başlangıçtaki Elverişsizlikten Sorumluluk	257
a. Denize, Yola ve Yüke Elverişlilik	258
aa. Denize Elverişli Gemi	258
bb. Yola Elverişli Gemi	258
cc. Yüke Elverişli Gemi	260
b. Sorumluluğun Niteliği	260
c. Elverişsizlik Kavramının Nispileği	261
d. Zarar Kavramı ve İspat Yükü	262
3. Taşıyanın Eşyanın Zıya ve Hasarı veya Geç Tesliminden Doğan Zararlardan Sorumluluğu	263
a. Genel Olarak	263
b. Hasar, Zıya veya Gecikme	265
aa. Hasar	265

bb. Zıya	267
cc. Gecikme	269
c. Bildirim Yükümlülüğü	271
aa. Zıya ve Hasar Halinde	271
bb. Geç Teslim Halinde	272
4. Özel Sorumluluk Halleri	272
a. Başka Gemiye Yükleme ve Aktarmadan Sorumluluk	272
b. İzinsiz Güverteye Yüklemeden Sorumluluk	273
c. Haksız Sapmadan Sorumluluk	274
aa. Takip Edilmesi Gereken Rota	274
bb. Geminin Umulmayan Bir Hâl Nedeniyle Zıyaı	274
cc. Haklı Nedenle Rotadan Sapma	274
XI. TAŞIYANIN SORUMLULUĞUNUN SINIRLANDIRILMASI	275
1. Tanım	275
2. Koli ve Ünite Kavramı	275
3. Sorumluluğunun Sınırlandırabileceği Miktar	276
4. Taşıyanın Sınırlı Sorumluluktan Yararlanamayacağı Haller	278
a. Eşyanın Cins ve Değerinin Belirtilmesi	278
b. Eşyanın Cins ve Değerinin Kasten Gerçeğe Aykırı Bildirilmesi	278
c. Taşıyanın Kastı ve Pervasızca Sorumluluğunun Bulunması	278
aa. Taşıyanın Sınırlı Sorumluluktan Yararlanamaması	278
bb. Taşıyanın Adamlarının Sınırlı Sorumluluktan Yararlanamaması	283
5. Tazminatın Miktarı	283
XII. TAŞIYANIN VE FİİLÎ TAŞIYANIN SORUMLULUĞU	284
XIII. TAŞIYANIN SORUMLU OLMADIĞI HALLER	285
1. Mutlak Sorumsuzluk Halleri	285
a. Genel Olarak	285
b. Teknik Kusur	286
c. Yangın	287
d. Denizde Kurtarma	288
2. Muhtemel Sorumsuzluk Halleri	288
3. Mutlak ve Muhtemel Sorumsuzluk Halleri Arasındaki Farklar	290
XIV. TAŞITAN VE YÜKLETENİN SORUMLULUĞU	290
XV. TAŞIYANIN HAKLARI	291
1. Taşıyanın Eşya Üzerinde Zilyetlik Kurma Hakkı	291
2. Taşıyanın Maddi Hakları	291
a. Navlun	291

b. Mesafe Navlunu.....	292
c. Ölü Navlun.....	293
d. Fesih Tazminatı.....	293
XVI. NAVLUN SÖZLEŞMESİNİN SONA ERMESİ.....	293
1. Tarafların Herhangi Bir Sebep Göstermeksizin Sözleşmeyi Feshetmesi.....	293
2. Tarafların Haklı Nedenle Sözleşmeyi Feshetmesi.....	294
3. Geminin ve Yükün Zayi Olması Nedeniyle Sözleşmenin Hükümden Düşmesi.....	296
a. Geminin Zayi Olması.....	296
aa. Yolculuk başlamadan önce.....	296
bb. Yolculuk başladıktan sonra.....	296
b. Yükün Zayi Olması.....	297
aa. Yolculuk Başlamadan Önce.....	297
i. Eşya Sözleşmede Ferden Belirlenmişse.....	297
ii. Eşya, Sözleşmede Tür veya Cinsi İle Belirlenmişse.....	297
bb. Yolculuk başladıktan Sonra.....	298
i. Eşyanın Tamamının Zayi Olması.....	298
ii. Eşyanın Bir Kısımının Zayi Olması.....	298
XVII. TAŞIMA SÖZLEŞMELERİ GEREĞİNCE EMREDİCİ HÜKÜMLER.....	298
1. Taşıyanın Borç ve Sorumluluklarına İlişkin Emredici Hükümler.....	299
2. Taşıtan ve Yükletenin Borç ve Sorumluluklarına İlişkin Emredici Hükümler.....	299
3. Denizde Taşıma Belgelerine İlişkin Emredici Hükümler.....	300
4. Emredici Hükümlerin İstisnası.....	300
XVIII. ZAMANAŞIMI SÜRESİ VE HAK DÜŞÜRÜCÜ SÜRE.....	305
E. DENİZ YOLUYLA YOLCU TAŞIMA SÖZLEŞMESİ.....	308
I. YOLCULARIN TAŞINMASI HAKKINDA ULUSLARARASI SÖZLEŞMELER.....	309
II. DENİZ YOLUYLA YOLCU TAŞIMA SÖZLEŞMESİ TANIMI VE HUKUKİ NİTELİĞİ.....	310
1. Tanımı.....	310
2. Hukuki Niteliği.....	310
3. Şekli.....	310
III. SÖZLEŞMENİN TARAFLARI.....	311
1. Taşıyan ve Fiilî Taşıyan.....	311
2. Yolcu.....	311
IV. YABANCILIK UNSURU BULUNMASI.....	312
V. TAŞIYANIN VE YOLCUNUN BORÇ VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ.....	312

1. Taşıyanın Borç ve Yükümlülükleri	312
a. Yolcunun Gemide Seyahat Etmesi.....	313
b. Yolcu Bagajının Taşınması.....	313
aa. Yolcu Bagajı.....	313
bb. Değerli Eşyanın Taşınması.....	313
cc. Ölen Yolcunun Bagajı	314
c. Yolcunun Uğradığı Zararlardan Sorumluluk	314
d. Zorunlu Olarak Sigorta Yaptırmak.....	314
e. Yolcu Taşımayı Zamanında Tamamlamak	314
2. Yolcunun Borç ve Yükümlülükleri	315
a. Taşıma Ücretini Ödemek	315
b. Taşıyanın Hapis Hakkına Rıza Göstermek	315
c. Kaptanın Talimatına Uymak	315
d. Gemiye Zamanında Gelmek	315
e. Bagaj Hakkında Doğru Bilgi Verme Yükümlülüğü.....	315
f. Bagajın Zıyı veya Hasara Uğradığının Bildirimi	316
3. Taşıyanın Yolcu Taşınması Dolayısıyla Sorumluluğu.....	316
a. Taşıyanın Sorumluluk Sınırları	316
aa. Yolcunun Gemi Kazasında Ölmesi veya Yaralanması	317
bb. Yolcunun Gemi Kazası Dışında Ölmesi veya Yaralanması	318
cc. Gemi Kazasında Yolcu Bagajının Zıyı ve Hasara Uğraması	318
dd. İstemlerin Birleşmesi	319
ee. Sorumluluğu Sınırlandırma Hakkının Kaybı	319
b. Fiilî Taşıyanın Sorumluluğu.....	320
VI. TAŞIMA SÜRESİ	320
1. Yolcu ve Kabin Bagajı	320
2. Kabin Bagajı.....	321
3. Diğer Bagaj	321
VII. ZAMANAŞIMI SÜRESİ	321

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM SORUMLULUĞUN SINIRLANMASI

§8. DENİZ ALACAKLARINA VE KİRLİLİĞE KARŞI SINIRLAMA	325
A. DENİZ ALACAKLARINA KARŞI SORUMLULUĞUN SINIRLANMASI	325
I. GENEL OLARAK.....	325
II. ALACAKLAR	328

1. Sınırlandırmaya Tabi Alacaklar.....	328
2. Sözleşmenin Uygulama Alanının Genişletilmesi.....	329
3. Sınırlandırılması Mümkün Olmayan Alacaklar	330
III. SORUMLULUĞU SINIRLAMA HAKKI	331
1. Sınırlama Limitleri	331
a. Ölüm veya Yaralanmadan İleri Gelen Alacaklar Hakkında	332
b. Malvarlığı Zararına İlişkin Alacaklar Hakkında	332
c. Yolcuların Alacakları Hakkında.....	333
2. Kılavuza Karşı Sınırlama Limitleri.....	334
IV. KİŞİSEL FON KURULMASI.....	334
V. SINIRLAMA HAKKININ ORTADAN KALKMASI	336
VI. ÖNCELİK HAKKI	337
VII. DİĞER BAZI SORUNLAR	338
1. Kanuni Halefiyet	338
2. Alacakların Teminatı	339
3. Diğer Alacaklılar	339
4. Faiz.....	339
B. PETROL KİRLİLİĞİ ZARARININ TAZMİNİNE DAİR ÖZEL HÜKÜMLER	340
I. GENEL OLARAK.....	340
II. 1992 TARİHLİ SORUMLULUK VE FON SÖZLEŞMELERİNİN UYGULANMASI.....	341
1. Sözleşmenin Uygulanması İçin Gerekli Şartlar	341
2. Sözleşmenin Uygulama Alanının Genişletilmesi.....	342
3. Yabancılık Unsuru.....	343
III. ZARARDAN SORUMLULUK.....	344
1. Zarardan Sorumlu Olan Kişi	344
IV. SORUMLULUK FONU	345
1. Sorumlu Kişinin Ortaklarının Fon Tesisi	345
2. Sınırlama Hakkının Ortadan Kalkması	346
3. Kılavuza Karşı Dava Açılması.....	346
4. Halefiyet.....	347
5. Alacakların Teminatı	347
V. DAVAYA DAİR ÖZELLİKLER	348
1. Görevli Mahkeme.....	348
2. Davanın İhbarı ve Davaya Müdahale.....	348
3. Yargılama ve Takip Giderleri	348

BEŞİNCİ BÖLÜM
DENİZ KAZALARI

§9. DENİZ KAZALARI	351
A. MÜŞTEREK AVARYA	351
I. GENEL OLARAK	351
II. TANIMI VE UNSURLARI	354
1. Tanımı	354
2. Unsurları.....	354
3. Müşterek Avarya'nın Hukuki Niteliği.....	355
4. Türleri	357
5. İkame Masrafları	357
III. DİSPEÇ (DISPATCH)	358
1. Tanımı	358
2. Dispeç Yaptırma Yükümlülüğü.....	359
a. Dispeçi Yaptıracak Kişi.....	359
b. Dispeçin Yapılacağı Yer	359
c. Dispeçinin Belirlenmesi	359
d. Dispeç Raporuna İtiraz ve Dispeçin Onaylanması	360
e. Dispeç Raporunun Onaylanması Hakkındaki Kararın Hükümü..	361
f. Yurtdışında Yaptırılan Dispeç	361
IV. GARAME PAYLARININ BORÇLULARI VE TEMİNAT	362
1. Garame Paylarının Borçluları	362
2. Teminat.....	363
3. Müşterek Avarya Paylaştırması.....	363
a. Olay.....	364
b. Alacaklı Masa	365
c. Borçlu Masa.....	367
d. Müşterek Avarya Garame Oranı	368
4. Zamanaşımı	368
B. ÇATMA	368
I. GENEL OLARAK	368
II. ÇATMAYA İLİŞKİN HÜKÜMLERİN UYGULANMASI	369
1. TTK Hükümlerinin Çatmaya Uygulanması	369
2. Çatmaya Dair 1910 Tarihli Brüksel Sözleşmesinin Uygulanması..	370
3. Türk Boğazlarına İlişkin Düzenleme	371
III. ÇATMANIN TANIMI VE TÜRLERİ	373
1. Tanımı	373
2. Hukuki Niteliği.....	374
3. Çatmanın Türleri	374

a. Kusursuz Çatma	374
b. Kusurlu Çatma	375
aa. Tek Taraflı Kusurlu Çatma	375
bb. İki Taraflı Kusurlu Çatma	375
c. Kıyas Yoluyla Çatma	376
IV. ÇATMA SONUCUNDA TAZMİNİ GEREKEN ZARARLAR	377
1. Maddi Zararlar	377
2. Bedeni Zararlar	379
V. VERİLEN ZARARLARDAN SORUMLU KİŞİLER	380
1. Donatan	380
2. Gemi Adamları	380
3. Kılavuz	380
4. Üçüncü Kişiler	381
VI. ÇATMADAN SORUMLULUK DAVASININ ÖZELLİKLERİ	381
VII. ZAMANAŞIMI	382
C. KURTARMA	382
I. KURTARMA FAALİYETİ	382
1. Genel Olarak	382
2. Kurtarma Faaliyetinin Tanımı ve Hukuki Niteliği	384
a. Tanımı	384
b. Hukuki Niteliği	385
3. Unsurları	385
a. Gemi veya Diğer Eşya Tehlikeye Uğramalıdır	385
b. Kaptan veya Malik Makul Bir Şekilde Açıkça Karşı Koymamış Olmalıdır	386
c. Kurtarma Faaliyetinin İfası	386
d. Faydalı Sonuç Alınmalıdır	387
e. Kurtarma Faaliyeti Gönüllü Olmalıdır	387
II. KURTARILACAK EŞYA	387
1. Gemi	387
2. Eşya	387
3. Navlun	388
III. KURTARMA SÖZLEŞMESİ	388
1. Kapsamı	388
2. Kurtarma Sözleşmesinin Uyarlanması veya Değiştirilmesi	389
3. Sözleşme İle Değiştirilemeyecek Hükümler	389
IV. TARAFLARIN YÜKÜMLÜLÜKLERİ	389
1. Kurtaranın Yükümlülükleri	389
a. Kurtaran	389
b. Kurtaranın Yükümlülükleri	390

2. Tehlike Altındaki Geminin Maliki ve Kaptanı veya Gemideki Eşyanın Malikinin Yükümlülükleri.....	391
V. KURTARMA ÜCRETİ VE GİDERLER.....	391
1. Kurtarma Ücreti ve Kapsamı	391
2. Özel Tazminat	392
3. Kurtarma Ücretinin Belirlenmesi.....	394
4. Kurtarma Ücretinden Sorumlu Olan Kişiler	394
5. Kurtarma Ücretinin Paylaştırılması.....	395
a. Kurtaranlar Bakımından.....	395
b. Gemi Adamlarına ve Kurtaranın Diğer Adamlarına Verilecek Pay	395
VI. TEMİNAT	396
VII. İNSAN KURTARMA.....	397
VIII. KURTARMA DAVASININ ÖZELLİKLERİ.....	397
IX. ZAMANAŞIMI.....	398

ALTINCI BÖLÜM

CEBRİ İCRAYA DAİR ÖZEL HÜKÜMLER

§9. GEMİ ALACAK HAKLARI VE GEMİ ALACAKLARININ CEBRİ İCRASI	403
A. GEMİ ALACAK HAKLARI	403
I. GEMİ ALACAKLISI KAVRAMI.....	405
1. Gemi Alacaklısı Hakkı veren Alacaklar.....	406
a. Gemi Adamı Alacakları.....	407
b. Ölüm ve Yaralanmadan Kaynaklanan Alacaklar	409
c. Kurtarma Ücreti	409
d. Karantina ve Kılavuzluk İçin Ödenecek Resimler.....	410
e. Haksız Fiil Alacakları	410
f. Müşterek Avarya Alacakları.....	410
2. Gemi Alacaklısı Hakkı vermeyen Alacaklar	410
3. Gemi Alacaklısı Hakkının Alacaklıları ve Borçluları	411
II. GEMİ ALACAKLARININ TEMİNAT ALTINA ALINMASI.....	413
1. Gemi Alacaklısı Hakkının Kapsamı.....	413
2. Gemi Alacaklısı Hakkına Dair Kanuni Rehin Hakkının Özellikleri.....	413
a. Temin Ettiği Alacaklar	413
b. Takip Hakkı.....	414
c. Önceliği ve Sırası.....	414
aa. Önceliği.....	414
bb. Sırası.....	414
3. Kanuni Rehin Hakkının Düşmesi.....	415

B. DENİZ ALACAKLARININ TAHSİLİ VE CEBRÎ İCRA USULÜ	416
I. İHTİYATİ HACİZ.....	418
II. DENİZ ALACAKLARININ TAHSİLİ İÇİN GEREKLİ ŞARTLAR	419
1. Bir Deniz Alacağı Bulunmalıdır.....	419
2. Deniz Alacağı Muaccel Olmalıdır.....	424
a. Vadesi Gelmiş Deniz Alacakları Bakımından.....	424
b. Vadesi Gelmemiş Deniz Alacakları Bakımından	424
c. Yeniden veya Aynı Alacak İçin İhtiyati Haciz	424
3. Bir Gemi Bulunmalıdır	425
a. Deniz Alacağının Doğumuna Sebep Olan Geminin İhtiyati Haczi.....	425
b. Deniz Alacağını Teminat Almak İçin Malikin Diğer Gemilerinin Haczi	429
4. İhtiyati Hacze Yetkili Mahkeme Karar vermelidir	429
a. Esas Hakkında Dava Açılmadan Önce	429
aa. Türk Bayraklı Gemiler Bakımından.....	430
bb. Yabancı Bayraklı Gemiler	430
b. Esasa Dair Dava Açıldıktan Sonra	431
c. İhtiyati Hacze İtiraz Edilmişse.....	431
d. Tenfiz Davası Hakkında	432
e. Haksız Tedbire Dair Tazminat Davası Hakkında.....	432
5. Alacaklı Teminat Göstermelidir	432
III. İHTİYATİ HACZİN UYGULANMASI	434
1. Kararı Uygulama Süresi	434
2. Gemiye El Konulması ve Muhafazası.....	434
a. Geminin Limanda Olması.....	434
b. Geminin Seferde Olması.....	436
c. İhtiyati Haczin Kapsamı	436
d. Geminin Serbest Bırakılması	437
aa. Geminin Değerinin Depo Edilmesi.....	437
bb. İhtiyati Haczin Kaldırılması.....	437
cc. Tarafların Anlaşması	437
IV. GEMİLERİN CEBRÎ İCRA YOLUYLA SATIŞI	438
1. Geminin Türkiye’de Cebri İcra Yoluyla Satışı.....	438
a. Yabancı Sicile Kayıtlı Gemilerin Satışı İçin Hazırlıklar	439
b. Geminin Satış Prosedürü.....	439
aa. Satış İlanı.....	439
bb. Vaktinden Önce Satış	439
cc. Pazarlık Suretiyle Satış	440

c. Satış ve İhalehinin Sonucu.....	440
d. Sıra Cetveli.....	440
aa. Birinci Sıra.....	441
bb. İkinci Sıra.....	441
cc. Üçüncü Sıra.....	441
dd. Dördüncü Sıra.....	442
ee. Beşinci Sıra.....	442
ff. Altıncı Sıra.....	442
gg. Yedinci Sıra.....	442
hh. Sekizinci Sıra.....	442
e. Hapis Hakkı İçin Eşya hakkında Defter Tutulması.....	442
f. İlamlı İcra.....	442
g. İlamsız İcra.....	443
2. Bir Türk Gemisinin Yurtdışında Satılması.....	443

YEDİNCİ BÖLÜM

DENİZ TİCARETİ SÖZLEŞMELERİNDE KULLANILAN KLOZLAR

§11. ÇARTER PARTİLERE VEYA KONİŞMENTOLARA

KONULAN MUHTELİF KLOZLAR.....	447
A. ÇARTER SÖZLEŞMELERİNE KONULAN KLOZLAR.....	447
I. ÇIPLAK GEMİ KİRA SÖZLEŞMESİNE (BAREBOAT ÇARTER) KONULAN KLOZLAR.....	447
1. Demise Klozu.....	447
II. NAVLUN SÖZLEŞMESİNDE YER ALAN KLOZLAR (CLAUSES).....	448
1. Cancelling Klozu (Clause).....	448
2. Ex Ship X Klozu.....	448
3. Freight Collect Klozu.....	448
4. Himalaya Klozu.....	448
5. Paramaunt Klozu.....	449
6. General Ice Klozu.....	449
7. Identity of Carrier Klozu (Demise Klozu).....	450
8. Lost or not Lost Klozu.....	450
9. Reversible Klozu.....	450
10. Substitution Klozu.....	451
11. Wharf Klozu.....	451
12. Cesser Klozu.....	451
13. WIPON ve WIBON Klozu.....	451
14. Penalty Klozu (Indemnity Clause).....	452

15. Negligence Klozu	452
16. Lost Or Not Lost Klozu	452
17. Belli Değil (Unknown) Klozu	452
III. ZAMAN ÇARTERİ SÖZLEŞMESİNE KONULAN KLOZLAR	452
1. Employment Klozu (T/CP)	452
2. Maintainance Klozu	453
3. Retention of Title Klozu	453
4. Off Hire Klozu	453
5. Net Kayıp Zamana İlişkin Klotlar (Net Loss of Time Clauses)	453
6. Bütüt Kayıp Zamana İlişkin Klotlar (Period Clauses)	453
7. Knock-for-Knock Klozu	454
B. MÜŞTEREK AVARYA KLOZLARI (CLAUSES)	454
I. GENERAL AVARAGE KLOZU	454
II. NEW JASON KLOZU	454
III. NEGLIGENCE KLOZU	454
C. ÇATMA KLOZLARI (CLAUSES)	455
I. BOTH TO BLAME COLLISION KLOZU	455
II. SAVAŞ KLOZU (WAR CLAUSE)	456
D. KURTARMA KLOZLARI	456
I. ÖZEL TAZMİNAT KLOZU (SPECIAL COMPENSATION PROTECTION AND INDEMNITY, SCOPIC CLAUSE)	456
EK: TÜRK TİCARET KANUNU	459
KAVRAM DİZİNİ	583

KISALTMALAR

ABD	: Anabilim Dalı
ADS	: 1958 Cenevre Açık Deniz Sözleşmesi
ATM	: Asliye Ticaret Mahkemesi
B.	: Baskı
Bakanlık	: Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı
BATIDER	: Banka ve Ticaret Hukuku Dergisi
BIMCO	: Baltic and International Maritime Council
Bkz.	: Bakınız
BKUY	: Bağlama Kütüğü Yönetmeliği
BM	: Birleşmiş Milletler
BMDHS	: 1982 tarihli Birleşmiş Milletler Deniz Hukuku Sözleşmesi
BMT	: Birleşmiş Milletler Teşkilatı
B/L	: Bill of Lading
C.	: Cilt
CLC	: Civil Liability Convention (Protocol of 1992 to Amend the International Convention on Civil Liability for Oil Pollution Damage, 1969)
CMI	: Uluslararası Denizcilik Komitesi (<i>Comité Maritime International</i>)
CP	: Charter Party
D	: Daire
Deniz HD	: Deniz Hukuku Dergisi
DİK	: Deniz İş Kanunu
dn.	: dip not
DWT	: Dead Weight Ton
E.	: Esas
Ed.	: Edit, Editör
Ed	: Edition
ETA	: estimated time of arrival
eTTK	: Eski Türk Ticaret Kanunu

TTK	: Türk Ticaret Kanunu
HD	: Hukuk Dairesi
HGK	: Hukuk Genel Kurulu
HK	: Hamburg Kuralları
HMK	: Hukuk Muhakemeleri Kanunu
HSS	: Hukuki Sorumluluk Sözleşmesi
IMO	: International Maritime Organization
IACS	: Uluslararası Klas Birliği
İBK.	: İçtihadı Birleştirme Kararı
İİK	: İcra ve İflas Kanunu
İNÜHFD	: İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi
İHFMC	: İstanbul Hukuk Fakültesi Mecmuası
GESBİS	: Gemi Sicil Bilgi Sistemi
GSN	: Gemi Sicil Nizamnamesi
GT	: Gros Ton
ILA	: International Law Association
HMK	: Hukuk Muhakemeleri Kanunu
IMO	: International Maritime Organization
K.B.B.S.	: 1958 Cenevre Kararları ve Bitişik Bölge Sözleşmesi
KHK	: Kanun Hükmünde Kararname
LLMC	: Convention on Limitation of Liability for Maritime Claims
m.	: madde
MÖHUK	: Milletlararası Özel Hukuk ve Usul Hukuku Kakkında Kanun
MGS	: Milli Gemi Sicili
NYPE Formu	: New York Produce Exchange
ÖÇH	: Özel Çekme Hakkı
P&I	: Protection and Indemnity
RG	: Resmi Gazete
RK	: Rotterdam Kuralları
RT	: Register Ton
S.	: Sayı(lı)
s.	: sayfa
SDR	: Special Drawing Rights
T.	: Tarih

T/CP	: Time Charter Party
TBB	: Türkiye Barolar Birliği
TBDTDY	: Türk Boğazları Deniz Trafik Düzeni Yönetmeliği
TBK	: 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu
TBMM	: Türkiye Büyük Millet Meclisi
TD.	: Ticaret Dairesi
TDK	: Türk Dil Kurumu
Tic.	: Ticaret
TİTRK	: Ticari İşlemlerde Taşınır Rehni Kanunu
TMK	: Türk Medeni Kanunu
TTK	: Türk Ticaret Kanunu
TUGS	: Türk Uluslararası Gemi Sicili
TUGSK	: Türk Uluslararası Gemi Sicili Kanunu
TUGSY	: Türk Uluslararası Gemi Sicili Yönetmeliği
UNCTAD	: Birleşmiş Milletler Ticaret ve Kalkınma Konferansı
UNCITRAL	: Birleşmiş Milletler Uluslararası Ticaret Hukuku Komisyonu (The United Nations Commission on International Trade Law)
USD (USD)	: ABD Doları
vd.	: ve devamı
vs.	: ve saire
vb.	: ve benzeri
Y.	: Yıl
Yön.	: Yönetmelik
yTTK	: Yeni Türk Ticaret Kanunu
YHGK	: Yargıtay Hukuk Genel Kurulu
YHGS	: Yapı Halindeki Gemi Sicili

*Yaşamak, kendi kendini adam etmektir.
Zekâ ve bilgiyi kullanarak etinden kemiğinden
kendi heykelini yapmaktır.*

Johann Wolfgang von Goethe

KAYNAKÇA

KİTAPLAR

- ACAR, Faruk**, *Kira Hukuku Şerhi*, B. 2, Beta Yayınları, İstanbul 2015.
- ADIGÜZEL, Burak**, *Taşıma Hukuku*, B. 3, Adalet Yayınevi, Ankara 2020.
- AKINCI, Sami**, *Deniz Hukuku Navlun Mukaveleleri*, İstanbul 1968.
- AKMAN DURGUT, İpek**, *Gemi Yönetiminde Dış Kaynak Kullanımı: Türk Donatanlarının Üçüncü Taraf Gemi Yönetim İşletmelerine Yönelik Tutumları*, Yayınlanmamış YL Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir 2013.
- AKSOY, Emrah Sami**, *Taşıma Hukukunda Fiili Taşıyıcı*, İstanbul 2015 (*Fiili Taşıyıcı*).
- AKSOY, Emrah Sami**, *Yapı Halindeki Gemilerin Rehni*, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Özel Hukuk (Deniz Hukuku) Anabilim Dalı Yayınlanmamış YL Tezi, Ankara 2007, https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezDetay.jsp?id=mFt_ZV6teIdmCJwWltSWqA&no=ZOEeZ6qu_W42UOTsAET1SQ, Erişim tarihi: 14.10.2022 (*Rehin*).
- AKSOY, Sami**, *Deniz Taşımalarında Gönderilenin Eşyayı Tesellümden Kaçınmasının Hukuki Sonuçları*, B. 1, Onikilevha Yayınları, İstanbul 2019 (*Tesellümden Kaçınma*).
- ALKAN, MUSTAFA/ERDAL, MURAT**, *Lojistik ve Dış Ticaret Sözlüğü*, İstanbul 2004.
- ARSEVEN, Haydar**, *Müşterek Avaryalar I Umumi Prensipler ve Münferit Müşterek Avarya Halleri*, Mentş Kitabevi 1961.
- ATAMER, Kerim**, *Deniz Ticareti Hukuku*, C. I, B. 1, İstanbul 2017 (*Deniz Ticareti Hukuku-I*).
- ATAMER, Kerim**, *Deniz Ticareti Hukuku, Gemilerin Eşya Hukuku*, C. II, 1. Fasikül, B. 1, İstanbul 2018 (*Deniz Ticareti Hukuku-II*).
- ATAMER, Kerim**, *Deniz Ticareti Hukuku, Deniz İcra Hukuku*, C. IV, B. 2, İstanbul 2019 (*Deniz Ticareti Hukuku-IV*).
- ATAMER, Kerim**, 'Vessels', BLANPLAIN, Roger/ATAMER, Kerim/DAMAR, Duygu (Ed.), *Transport Law in Turkey*, (52-92), Ed 2nd, Wolters Kluwer, Netherlands 2013.
- ATAMER, Kerim**, *Deniz Hukukunda Cebri İcra*, B. 1, İstanbul 2006 (*Cebri İcra*).
- ATAMER, Kerim**, '1. Oturum', Deniz Hukuku Komisyonu (Ed.), *Deniz İcra Hukuku, Güncel Sorunlar*, (16-35), İstanbul Barosu Yayınları, İstanbul 2018.

- AYBAY, Gündüz/AYBAY, Atilla/AYBAY, Aydın/AYBAY, Rona,** *Denizciler, İşletmeciler ve Yöneticiler İçin Deniz Hukuku*, İstanbul 1998 (Aybay).
- AYBAY, Gündüz,** *Deniz Ticaret Hukuku İle İlgili Yargıtay Kararları*, B. 1, İstanbul 1986 (Yargıtay Kararları).
- ANTALYA, O. Gökhan,** *Borçlar Hukuku Genel Hükümler C-V/1,2*, B. 2, Ankara 2019.
- BATMAZ SİLAHTAROĞLU, Elvin,** *Türk Hukukunda Gemi Acentesi*, B. 1, Onikilevha Yayınları, İstanbul 2022.
- BAŞÖZ, Lütfü/ÇAKMAKÇI, Ramazan,** *Türk Ticaret Kanunu*, B. 2, İstanbul 2013.
- BOSTAN, İdris/ÖZBARAN, Salih,** *Türk Denizcilik Tarihi* (İdris Bostan/Salih Özbaran) (Ed.) ‘Giriş’ (11-16), C. 1, B. 1, Boyut Yayıncılık, İstanbul 2009.
- BRODIE, Peter,** *Dictionary of Shipping Terms*, Ed 3rd, London 1997.
- CAN, Mertol,** *Navlun Sözleşmesinin Sona Ermesi*, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü Yayınları, Ankara 1998. (*Navlun Sözleşmesi*).
- CAN, Mertol,** *Türk Hukukunda ve Milletlerarası Hukukta Deniz Yolu İle Yolcu Taşıma Sözleşmesi*, İmaj Yayıncılık, Ankara 2001 (*Yolcu Taşıma Sözleşmesi*).
- CAN, Mertol,** *Deniz Ticareti Hukuku*, C. I, B. 2, Ankara 2003 (*Deniz Ticareti Hukuku-I*).
- CEYLAN, Seyfettin,** *Türkiye’de Gemi Sicili Uygulamaları ve Çıplak Gemi Kira Sözleşmesinin Sicile Etkileri*, B. 1, Paradigma Akademi, Çanakkale 2022, <https://www.paradigmaakademiyayinlari.com/wp-content/uploads/2021/09/turkiyede-gemi-sicili-uygulamaları-ve-ci-plak-gemi-kira-sozlesmesinin-sicile-etkileri.pdf>, Erişim tarihi:22.08.2022.
- (RUE, Colin M. de la)** (Ed.), *Liability for Damage to the Marine Environment*, Lloyd’s of London Press LTD., London 1993.
- COGLIN, Terrence/BAKER QC, Andrew W./KENNY, Julian/KIMBALL, John D./BELKNAP, Thomas H.,** *Time Charters*, Ed 7th, Informa Law from Routledge, London 2014.
- COOK, Julian ve diğerleri,** *Voyage Charters*, London 2014.
- CORNAH, Richard/ SARLL, R.C.G./ SHEAD, J. B.** (Lowndes R and Rudolf G. R), *General Average and York-Antwerp Rules*, Ed. 15th, Sweet&Maxwell Ltd., UK 2018.
- CUMALIOĞLU, Emre,** *Kırkambar Sözleşmesi*, Ankara 2011.
- CÖMERT, G. Venüs,** *Taşıyanın Gemiyi Denize, Yola ve Yüke Elverişli Bulundurma Borcu*, 1. Baskı, Onikilevha Yayıncılık, İstanbul 2022.
- ÇAĞA, Tahir/KENDER, Rayegan,** *Deniz Ticareti Hukuku (Giriş, Gemi, Donatan ve Kaptan)*, C. I, B. 16, İstanbul 2010 (*Deniz Ticareti Hukuku-I*).
- ÇAĞA, Tahir/KENDER, Rayegan,** *Deniz Ticareti Hukuku-II (Navlun Sözleşmesi)*, C. II, B. 10, İstanbul 2010 (*Deniz Ticareti Hukuku-II*).

- ÇAĞA, Tahir/KENDER, Rayegan**, *Deniz Ticareti Hukuku-III (Navlun Sözleşmesi)*, C. III, B. 4, İstanbul 2005 (*Deniz Ticareti Hukuku-III*).
- ÇETİNER, Bilgehan**, *Hapis Hakkı*, İstanbul 2010.
- ÇETİNER, Ergon/KENDER, Rayegân/ÜNAN, Samim**, *Müşterek Avarya Hukuku*, Onikilevha Yayınları, B. 1, İstanbul 2011.
- ÇETİNGİL, Ergon/KENDER, Rayegan/ÜNAN, Samim**, *Müşterek Avarya Hukuku*, Baskı 1, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2011.
- CİĞER, Selim**, *On Yılım Ardından Rotterdam Kuralları*, B. 1, Onikilevha Yayınları, İstanbul 2021.
- DAVIES, Donald**, *Commencement of Laytime*, Ed 2nd, London 1992.
- DEBATTISTA, Charles**, *Bills of Lading in Export Trade*, London 2009.
- DEĞİRMENCİ, Nil Kula**, *Türk Hukukunda Deniz Alacaklarına Karşı Sorumluluğu Sınırlandırma Fonu*, B. 1, Onikilevha Yayınları, İstanbul 2015 (*Sınırlama Fonu*).
- DEĞİRMENCİ, Nil Kula**, *6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu 5. Kitap Hükümleri Uyarınca Taşıyanın Sorumluluğu ve Akdedeceği Sorumsuzluk Anlaşmaları*, B. 1, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2021 (*Sorumsuzluk Anlaşmaları*).
- DEMİR, İsmail**, *1989 Londra Konvansiyonu Çerçevesinde Kurtarma*, Ankara 2010 (*Kurtarma*).
- DEMİR, İsmail**, *2002 Atina Sözleşmesi Çerçevesinde Deniz Yoluyla Yolcu Taşıma*, Yetkin Yayınları, Ankara 2020 (*Yolcu Taşıma*).
- DEMİR, İsmail**, *Deniz Ticareti Hukuku Ders Kitabı, Yekin Yayınları*, Ankara 2021 (*Deniz Ticareti Hukuku*).
- DEMİR, İsmail**, *Nairobi Sözleşmesi Çerçevesinde Enkaz Kaldırma*, B. 1, Yetkin Yayınları, İstanbul 2013 (*Enkaz Kaldırma*).
- DEMİRKIRAN, Murat**, *Taşıyanın Konişmento İçeriğinden Sorumluluğu*, İstanbul 2008.
- DOCKRAY, Martin**, *Carriage of Goods By Sea*, Ed 3rd, London 2004.
- DOĞANAY, İsmail**, *Türk Ticaret Kanunu Şerhi*, B. 3, Ankara 1990.
- ERBAŞ AÇIKEL, Ashhan**, *Gemi İnşa Sözleşmesi*, Vedat Kitapçılık, İstanbul 2013.
- ERDOĞAN, Emine**, *Milletlerarası Sözleşmeler ile Türk Hukukunda Deniz Alacağı*, Onikilevha Yayınları, İstanbul 2024.
- ERİŞ, Gönen**, *Açıklamalı-İçtihatlı Türk Ticaret Kanunu, "Deniz Ticareti ve Sigorta"*, Ankara 1990.
- HAZELWOOD, Steven J.**, *P&I Clubs Law and Practise*, Ed 3rd, London 2000.
- HILL, Christopher**, *Maritime Law*, Ed 5th, London 1998.
- İSMAYILOV, Araz**, *Çıplak Gemi Kira Sözleşmesi*, YL Tezi Konya 2017.

- İZVEREN, Adil/ FRANKO, Nisim/ ÇALIK, Ahmet**, *Deniz Ticaret Hukuku*, Ankara 1994.
- ILGIN, Sezer**, *Alt Navlun Sözleşmeleri*, İstanbul 1996.
- JOHNSON, Lindy S.**, *Coastal State Regulation of International Shipping*, New York 2004.
- KRUIT, Jolien**, *General Average, Legal Basis and Applicable Law the Overrated Significance of York-Antwerp Rules*, Ed 1st, Legal Publishers, Paris 2017.
- GENÇTÜRK, Muharrem**, *Uluslararası Eşya Taşıma Hukuku*, İstanbul 2006.
- GÖKNİL, M. Nedim**, *Deniz Ticaret Hukuku*, B. 3, İstanbul 1946.
- GÖKTAN, Işık**, *Taşıyanın Mali Mesuliyet Sigortası (Kulüp Sigortası) P&I*, İstanbul 2008.
- GÖĞERİ Erdoğan**, *Deniz Ticaret Hukukundan Doğan Kanunlar İhtilafı*, Baskı 1, Şenyuva Matbaası, İstanbul 1969.
- GRIGGS Patrick/WILLIAMS Richard**, *Limitation of Liability for Maritime Claims*, Ed 3rd, London 1998.
- GÜDEN, Faysal**, *Taşıyanın Sorumsuzluk Halleri*, B. 1, Onikilevha Yayınları, İstanbul 2017.
- GÜNAY, M. Barış**, *Hazırlık Çalışmalarının Işığında Lahey/Visby Kuralları (Rotterdam Kuralları İle Karşılaştırmalı Olarak)*, Ankara 2013 (*Lahey/Visby Kuralları*).
- GÜNAY, M. Barış**, *Gemi Alacaklısı Hakkı, Türk ve Anglo - Amerikan Hukukunda*, Ankara 2009 (*Gemi Alacaklısı Hakkı*).
- GÜRLER, Halil Emre**, *Deniz Ticaretinde Kurtarma Ücreti*, B. 1, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2021.
- KAHRAMAN, Zafer**, *'Medeni Hukuk Bakımından Pervasızca Hareket'*, **OKTAY ÖZDEMİR, Saibe/ARKAN SERİM, Azra/ALTOP, Atilla** (Ed.), (405-428), Prof. Dr. Galip Sermet Akman'a Armağan, Filiz Kitabevi, İstanbul 2020.
- KALPSÜZ, Turgut**, *Gemi Rehni*, B. 5, Ankara 2004 (*Gemi Rehni*).
- KALPSÜZ, Turgut**, *Deniz Ticareti Hukuku, C. I*, Ankara 1971 (*Deniz Ticareti*).
- KANER, İnci Deniz**, *Deniz Ticareti Hukuku, C. I, B. 3*, İstanbul 2013 (*Deniz Ticareti Hukuku I*).
- KANER, İnci Deniz**, *Deniz Ticareti Hukuku, C. II, B. 2*, İstanbul 2014 (*Deniz Ticareti Hukuku II*).
- KANER, İnci Deniz**, *Deniz Ticareti Hukuku, C. I-II, B. 4*, Filiz Kitabevi, İstanbul 2021 (*Deniz Ticareti Hukuku I-II*).
- KARA, Hacı**, *Uluslararası Sözleşmeler ve Türk Hukukuna Göre Gemilerin Sebep Olduğu Deniz Kirliliği Zararlarından Doğan Hukuki Sorumluluk*, İstanbul 2005 (*Deniz Kirliliği*).

- KARA, Hacı**, *Rotterdam Kuralları'na Göre Taşıyanın Zıya, Hasar veya Gecikmeden Kaynaklanan Zararlardan Sorumluluğu*, Legal Yayınları, B. 2, İstanbul 2018 (*Rotterdam Kuralları*).
- KARA, Hacı**, *Deniz Ticareti Hukuku*, B. 1, Onikilevha Yayınları, İstanbul 2020 (*Deniz Ticareti*).
- KARA, Hacı**, *Sigorta Hukuku*, B. 2, Onikilevha Yayınları, İstanbul 2021 (*Sigorta Hukuku*).
- KARA, Hacı**, *Denizcilik Fakülteleri İçin Deniz Hukuku*, B. 1, Onikilevha Yayınları, İstanbul 2021 (*Deniz Hukuku*).
- KARA, Hacı**, *Arabuluculuk Yıllığı-2020*, (Ticari Davalarda Arabuluculuk, s. 109-165), (**Begüm Kocamaz-Baybüke Kurtuluş**) (Ed.), Seçkin Yayıncılık, B. 1, Ankara 2020 (*Arabuluculuk Yıllığı*).
- KARA, Hacı**, *Yatların Hukuki Durumu ve Deniz Turizmi*, B. 1, Adalet Yayınevi, Ankara 2023 (*Yat Hukuku*).
- KARAN, Hakan**, *Elektronik Konişmento*, Ankara 2004.
- KARAYAZI, Elif**, *Uluslararası Kara, Hava ve Deniz Yoluyla Eşya Taşımalarında Zıya, Hasar ve Gecikmeye İlişkin Bildirim Külfeti*, Filiz Kitabevi, İstanbul 2022.
- KAYA, Arslan**, *Taşıyıcının Kara Yolu İle Eşya Taşımaya İlişkin Uluslararası Sözleşmesinde (CMR) Öngörülen Sorumluluğunun Esasları (II)*, İHFMC, Y. 1998, C. LVI- S. 1-4, s. 239-267, <https://dergipark.org.tr/tr/pub/ihfmc/issue/9068/113093>, Erişim tarihi: 24.08.2022.
- KAYAPINAR, Gökşal**, *Taşıyanın Gemiyi Sefere Elverişli Halde Bulundurma Yükümlülüğü*, Onikilevha Yayınevi, B. 1, İstanbul 2023.
- KAYIHAN, Şaban**, *Deniz Ticareti Hukuku (Maritime Law)*, b. 3, Umuttepe Yayınları, Kocaeli 2022.
- KENDER, Rayegan**, *Denizde Kurtarma-Yardım 1910 Tarihli Brüksel Konvansiyonu ve Türk Hukukuna Göre*, İstanbul 1962 (*Kurtarma*).
- KENDER, Rayegan/ÜNAN, Samim/AYBAY, Gündüz/ILGIN, Sezer/TEOMAN, Oğuz/ERSOY, Ergun**, *Çevre Mevzuatı Açısından Gemilerin Durumu*, Deniz Ticaret Odası, Ekim 1990.
- KENDER, Rayegan/ÇETİNGİL, Ergon/YAZICIOĞLU, Emine**, *Deniz Ticareti Hukuku (Temel Bilgiler)*, C. 1, B. 14, İstanbul 2017.
- KHARCHANKA, Andrei**, *The Meaning Of A Good Safe Port And Berth In A Modern Shipping World*, The Netherland 2014, https://www.rug.nl/research/portal/files/32037387/Complete_thesis.pdf, Erişim tarihi: 12.07.2020.
- KOYUNCU, İbrahim Serdar**, *Gemi Sınıflama Kuruluşlarının Faaliyetleri ve Sorumluluğu*, B. 1, İstanbul 2008.
- KUYUCU MERİÇ, Gülfer**, *Donatının Petrol Kirliliğinden Doğan Sorumluluğu ve Sınırlandırılması*, İstanbul 2017.

- MURAN, Hakan**, *Taşıyanın Geminin Elverişsizliğinden Doğan Hukuki Sorumluluğu*, B. 1, Filiz Kitabevi, İstanbul 2024.
- MOCATTA, Alan Abraham/MUSTILL, Micheal J./BOYD, Stewart C.**, *Scrutton on Charterparties and Bills of Lading*, Ed 19th, Sweet & Maxwell, 1984 London.
- NİTELİK, Muhammet Haluk**, *Türk Hukukunda Gemi İpoteği*, B. 1, Seçkin Yayıncılık, İstanbul 2022.
- NOMER, Halûk Nami**, *Borçlar Hukuku Genel Hükümler*, B. 18, Beta Yayınları, İstanbul 2021.
- OĞUZMAN, M. Kemal/ÖZ, M. Turgut**, *Borçlar Hukuku Genel Hükümler*, C. 1, B. 20, İstanbul 2022.
- OĞUZMAN, M. Kemal/SELİÇİ, Özer/OKTAY ÖZDEMİR, Saibe**, *Eşya Hukuku*, İstanbul 2004.
- OKAY, Sami**, *Deniz Ticareti Hukuku*, C. 1, B. 2, İstanbul 1965 (*Deniz Ticareti*).
- ÖNDER, Salih**, *Gemi Kira Sözleşmesi*, B. 1, TBB Yayınları, Ankara 2016.
- ÖZBAKIR, Ferah/ÖZBAKIR, Ali Fuat**, *Turkish Commercial Code (Türk Ticaret Kanunu)*, İstanbul 2017.
- ÖZMEN, Ayşegül**, *Deniz Yoluyla Eşya Taşımalarında Taşıyanın Geç Teslimden Doğan Sorumluluğu ve Sınırlandırılması*, Seçkin Yayınları, B. 1, Ankara 2023.
- PEKCANITEZ, Hakan/ATALAY, Oğuz/ÖZÖKES, Muhammet**, *Medeni Usul Hukuku*, B. 8, Onikilevha Yayınevi, İstanbul 2020.
- PEKCANITEZ, Hakan/ATALAY, Oğuz/SUNGURTEKİN ÖZKAN, Meral/ ÖZEKES Muhammet**, *İcra ve İflas Hukuku*, Onikilevha Yayınları, B. 8, İstanbul 2021, s. 523 vd.
- SAYGILI Mehmet Sıtkı/ERDAL Murat**, *'Konteyner Türleri ve Yükleme'*, **Murat Erdal (Ed.)**, *Konteyner Deniz ve Liman İşletmeciliği*, (18-47), B. 2, Beta Yayınları, İstanbul 2017.
- SEVEN, Vural**, *Taşıyanın Yüke Özen Borcunun İhlalinden (Yük Zıya ve Hasarından) Doğan Sorumluluğu*, Yetkin Basımevi, Ankara 2003.
- SEVİNÇ KUYUCU, Ashhan**, *Gemi Finansmanı Sözleşmeleri*, İstanbul 2016 (*Gemi Finansmanı*).
- SEVİNÇ KUYUCU, Ashhan**, *Taşıyanın Eşyayı Teslim Etme Borcu*, B. 1, Onikilevha Yayınevi, İstanbul 2023 (*Taşıyanın Eşyayı Teslim Etme Borcu*).
- SOLMAZ Murat Selçuk/SAYGILI Mehmet Sıtkı**, *'Konteynerin Tarihçesi ve Konteyner Gemilerinin Gelişimleri'*, **ERDAL Murat (Ed.)**, *Konteyner Deniz ve Liman İşletmeciliği*, (3-18), B. 2, Beta Yayınları, İstanbul 2017.
- SÖZER, Bülent**, *Deniz Ticareti Hukuku*, Vedat Kitapçılık, İstanbul 2011 (*Deniz Ticareti*).

- SÖZER, Bülent**, *Deniz Ticareti Hukuku-I*, B. 3, Vedat Kitapçılık, İstanbul 2014 (*Deniz Ticareti Hukuku-I*).
- SÖZER, Bülent**, *Deniz Ticareti Hukuku-II*, B. 1, Vedat Kitapçılık, İstanbul 2016 (*Deniz Ticareti Hukuku-II*).
- SÜZEL, Cüneyt**, *Deniz Ticareti Hukukunda Taşıtan ve Yükleten*, Onikilevha Yayınları, İstanbul 2014 (*Taşıtan ve Yükleten*).
- SÜZEL, Cüneyt**, *Navlun Sözleşmesinden Doğan Sorumluluğun Sınırlandırılması*, B. 1, Onikilevha Yayınları, İstanbul 2021 (*Sınırlama*).
- TAŞKIN, Melda**, *Deniz Yoluyla Konteyner Taşımalarında Taşıyanın Başlangıçtaki Elverişsizlikten Sorumluluğu*, B. 1, Filiz Kitabevi, İstanbul 2023.
- TEKİL, Fahiman**, *Türk Hukukunda Müşterek Avarya*, Kutulmuş Matbaası, İstanbul 1965 (*Müşterek Avarya*).
- TEKİL, Fahiman**, *Deniz Hukuku*, Alkım Yayınevi, İstanbul 1998 (*Deniz Hukuku*).
- TEKİN, Safa Murat**, *Navlun Sözleşmesinde Taşıyanın Sorumluluğu*, B. 1, İstanbul 2017.
- TETLEY, William**, *Glossary of Maritime Law Terms*, Ed 2nd, Montreal, Quebec 2004.
- TODD, Paul**, *Bills of Lading and Bankers' Documentary Credits*, Ed 4th, London 2007.
- TOPSOY, Fevzi**, *Çatma Hukuku*, İstanbul 2017 (*Çatma Hukuku*).
- TOPSOY, Fevzi**, *Deniz Ticareti Hukuku-I*, B. 1, Legal Yayınevi, İstanbul 2020 (*Deniz Ticareti Hukuku-I*).
- TÜRKEL, Doğuş Taylan**, *Gemi Alacaklısı Hakkının Paraya Çevrilmesi*, İzmir 2008.
- UÇAR, Ayça**, *2002 Tarihli Atina Sözleşmesi ve 1999 Montreal Konvansiyonu Uyarınca Yolcuların Hakları*, B. 1, Filiz Kitabevi, İstanbul 2023.
- ÜLGENER, M. Fehmi**, *Taşıyanın Sorumsuzluk Halleri*, Der Yayınları, İstanbul 1991 (*Sorumsuzluk Halleri*).
- ÜLGENER, Fehmi**, *Sürastarya Süresi ve Ücreti*, Ankara 1993 (*Sürastarya*).
- ÜLGENER, Fehmi**, *Çarter Sözleşmeleri-I, Sefer Çarteri Sözleşmesi*, İstanbul 2000 (*Sefer Çarteri Sözleşmesi*).
- ÜLGENER, Fehmi**, *Çarter Sözleşmeleri-II, Zaman Çarteri Sözleşmesi*, İstanbul 2016 (*Zaman Çarteri Sözleşmeleri*).
- WILSON, John F.**, *Carriage of Goods by Sea*, Ed 4th, London 2001.
- YAKŞI, Gülşah**, *Tersane Sahibinin Kanuni İpotek Hakkı*, Onikilevha Yayınları, İstanbul 2020.
- YAVŞAN, Yasin**, *Gemi Mülkiyetinin Hukuki İşlem Dışı Yollarla Kazanılması*, 1. Baskı, Filiz Kitabevi, İstanbul 2022.
- YAVAŞ, Aksoy**, *Kara Yolunda Konteyner İle Yapılan Yük Taşımada Kayıp veya Hasardan Doğan Sorumluluk*, İstanbul 2016 (*Konteyner Taşımacılığında Sorumluluk*).

L

- YAVAŞ, Aksoy**, *Kara Yolunda Yapılan Yük Taşımada Sınırlı Sorumluluktan Yararlanma Hakkının Kaybına Sebepiyet Veren Kusur Türlerinin Değerlendirilmesi*, Yeditepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 20. Yıl Armağan Özel Sayısı, Y. 1016/1, C. II, s. 200-239, https://law.yeditepe.edu.tr/sites/default/files/hukuk_dergi/YUHFD-XIII-2-20-YIL-ARMAGANI.pdf, Erişim Tarihi: 01.05.2024 (*Kusur Türlerinin Değerlendirilmesi*).
- YAZICIOĞLU, Emine (KENDER, Rayegan/ÇETİNGİL, Ergon)**, *Deniz Ticareti Hukuku*, B. 15, İstanbul 2020, (*Deniz Ticareti Hukuku*).
- YAZICIOĞLU, Emine**, *Hamburg Kuralları'na Göre Taşıyanın Sorumluluğu, Lahey/Visby Kuralları İle Karşılaştırmalı Olarak*, İstanbul 2000 (*Hamburg Kuralları*).
- YETİŞ ŞAMLI, Kübra**, *Uluslararası Kara, Hava ve Deniz Yoluyla Taşımada Taşıyıcının/Taşıyanın Sınırlı Sorumluluktan Yararlanma Hakkının Kaybı*, İstanbul 2008 (*Sınırlı Sorumluluk*).
- YETİŞ ŞAMLI, Kübra**, *Taşıyanın Zıya Hasar ve Geç Teslimden Sorumluluğu*, B. 2, İstanbul 2013 (*Sorumluluk*).
- YETİŞ ŞAMLI, Kübra**, *Gemi Mülkiyetinin Hukuki İşlem Yoluyla Kazanılması*, B. 1, Onikilevha Yayınları, İstanbul 2021 (*Gemi Mülkiyeti*).
- YEŞİLOVA, Ecehan**, *Konişmentonun İspat Kuvveti*, İzmir 2006 (*Konişmentonun İspat Kuvveti*).
- YEŞİLOVA ARAS, Ecehan**, *Geminin İhtiyati Haciz Kararının İnfazı*, Yetkin Yayınları, B. 1, Ankara 2023 (*İhtiyati Haciz Kararının İnfazı*).
- TODD, Paul**, *Bills of Lading and Bankers' Documentary Credits*, Ed 4th, London 2007.
- ULUSAN, İhsan**, *Medeni Hukukta Fedakârlığın Denkleştirilmesi İlkesi ve Uygulama Alanı*, Ek Bölüm ile Güncelleştirilmiş 2. Tıpkı Basım, Vedat Kitapçılık 2012.
- WATT, Edward/COLES, Richard**, *Ship Registration: Law and Practice*, Informa Law, Ed 3rd, London 2019.
- WERELEY, James Russell**, *The Legal Position of the Time Chartered Operator: Evaluating the Legal Risks and Potential Responses of the Time Charterer Which Sub-Charter on Voyage Terms*, Ottawa 2015, https://ruor.uottawa.ca/bitstream/10393/32161/3/Wereley_James_2015_thesis.pdf, Erişim tarihi: 22.3.2020.

MAKALELER

- AĞSAKAL, İbrahim**, *Deniz Yolu İle Yapılan Taşımada Yükün Zıya ve Hasarı İle Teslimdeki Gecikmenin Bildirimi*, Maltepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 2, S. 2, Y. 2012, s. 249-273, <https://jurix.com.tr/article/3799>, Erişim tarihi 11.07.2020.
- AKÇAAL, Mehmet**, *İpoteğin Kaldırılması Davası*, – İnÜHFD Y. 2019, C. 10, S. 2, s. 563-578; <https://dergipark.org.tr/pub/inuhfd/issue/46923/634946>, Erişim tarihi: 09.07.2022.
- AKSOY, Sami**, *Türk Hukukunda Yeni Bir Düzenleme: Bağlama Kütüğü*, Fırat Öztan'a Armağan, C. I, Turhan Kitabevi, Ankara 2010.

- AKSOY, Sami**, *Taşıma Hukukunda Rücu Süreleri*, Banka ve Ticaret Hukuku Dergisi, Y. Eylül 2018, C. 34, S. 3, s. 203-237 (*Rücu Süreleri*).
- AKSOY, Sami**, *Deniz Alacaklarına Dair Türk Ticaret Kanununun 1352. Maddesi Hakkında Bir Eleştiri*, BATİDER, Y. 2018, C. XXXIV, S. 2, s. 199-214.
- AKSOY, Mehmet Ali**, *Gemilerin İhtiyati Haczi*, TBB Dergisi, Y. 2016, S. 123, s. 259-303, <http://tbbdergisi.barobirlik.org.tr/m2016-123-1562>, Erişim tarihi: 02.10.2022.
- AKTEN, Necmettin/KOLDEMİR, Birsen**, “*Gemileri Tutmada Yeni Bir Boyut: Liman Devleti Denetimi*”, BAŞAR, Ersan (Ed.) *Uluslararası Deniz Hukuku’nda Kıyı Devletinin Gemilere El Koyma Yetkisinin Sınırları Sempozyumu*, (91-109), Ankara, 2011, <https://www.orsam.org.tr/tr/uluslararasi-deniz-hukuku-nda-kiyi-devletinin-gemilere-el-koyma-yetkisinin-sinirlari-sempozyumu/>, Erişim tarihi: 29.05.2019.
- ALGANTÜRK LIGHT, S. Didem**, *Bağlama Kütüğü Uygulama Yönetmeliği Hakkında Değerlendirmeler*, İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi Y. 8, S. 16, 2009 s. 49-64.
- ALTINBAŞ, Merve**, *Ticaret-i Bahriye Kanunnâme-i Hümayûn Hükümlerinde Yolculara İlişkin Düzenlemeler*, TBB Dergisi, Y. 2022, S. 158, s. 317-339, <http://tbbdergisi.barobirlik.org.tr/m2022-158-2029>, Erişim tarihi: 21.08.2022.
- AMASYA; Serap**, *Denizyoluyla Yapılan Eşya Taşımalarında Fiili Taşıyan Kavramı*, Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Y. 2020, S. 2, s. 1125-1151, <https://dosya.gsu.edu.tr/docs/hukukfakultesi/tr/fakultedergisi/GSUHFD-2020-2.pdf>, Erişim Tarihi: 24.08.2023.
- ATAMER, Kerim**, *TTK m. 867-871 Hükümlerinin Tarihçesi ve Gemi Satım Sözleşmelerine Uygulanması*, Prof. Dr. Turgut Kalpsüz’e Armağan, Ankara 2003, s. 357-389 (*TTK m. 867-871 Hükümlerinin Tarihçesi*).
- ATAMER, Kerim**, *Yeni Türk Hukuku Uyarınca, Gemiler Üzerinde İpotek, İntifa, Kira ve Finansal Kira Hâllerinde Sigorta İlişkileri, Sempozyum Yeni Türk Ticaret Kanunu’nda Deniz Sigortaları*, (23 Mart 2012 Cuma) Milli Reasürans T.A.Ş., s. 47-96 (*Sigorta İlişkileri*).
- ATAMER, Kerim**, *Bağlama Kütüğü: Yasama Amacı, Uygulama Alanı ve Özel Hukuk Kurallarına Etkisi*, BATİDER, C. XXV, S. 4, s. 297-366 (*Bağlama Kütüğü*).
- ATAMER, Kerim**, “*Gemiler Üzerinde 6750 Sayılı Kanun Uyarınca Rehin Kurulabilir mi?*”, Sezer İlgin/Bülent Sözer (Ed.), 2020 Sonrasında Deniz Ticareti ve Sigorta Hukuku: Olası Sorunlar Kongresi, Piri Reis Üniversitesi, Vedat Kitapçılık, İstanbul 2021, s. 346.
- ATAMER, Kerim**, *Deniz Alacaklarına Dair Türk Ticaret Kanununun 1352. Maddesi Hakkında Bir Eleştiri’ye Yanıt*, BATİDER, Y. 2018, C. XXXIV, S. 3, s. 315-321 (TTK m. 1352).

- BİLGEÇ, Hakan**, *Ticari İşletme Envanterinde Bulunan Gemiler Üzerinde Kurulabilecek Sözleşmeye Dayalı Rehin Türleri*, Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Y. 2020, C. 22, S. 1, s. 1-55, <https://dergipark.org.tr/pub/deuhfd/issue/54409/716122>, Erişim tarihi: 15.10.2022.
- BOZKURT, Banu**, *6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu Hükümleri Doğrultusunda Hazırlık İhbarı, Bekleme Süreleri ve Limanda Olsun Olmasın (WIPON)/ Rıhtımda Olsun Olmasın (WIBON) Kaydının Değerlendirilmesi*, Banka ve Ticaret Hukuku Dergisi, Y. 2016, C. XXXII, S. 2, s. 177-207.
- CAN, Mertol**, *Yeni Medeni Kanun'un İnşaatçı (Yapı) İpoteği Hakkındaki Hükümleri İle İpoteğin Kendi Adına Tescilini Talep Edebilecek Kişiler Bakımından Bir Değişiklik Yapılıp Yapılmadığı Meselesi*, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Y. 2004, C. 8, S. 2, s. 49-55, <https://dergipark.org.tr/pub/ahbvuhfd/issue/48132/608801>, Erişim tarihi: 26.07.2022.
- CİCİM, İlknur Uluğ**, *Ticaret-i Bahriye Kanunnamesi'ne Göre Navlun Sözleşmeleri*, Cedrus: Akdeniz Uygarlıkları Araştırma Dergisi, Y. 2016, S. 4, <https://dergipark.org.tr/pub/cedrus/issue/51824/674195>; Erişim tarihi: 28.08.2024.
- CERİT, Güldem**, *Türk Boğazları ve Deniz Güvenlik Yönetimi*, Gündüz Aybay Armağanı, İstanbul 2004, s. 91-102.
- ÇAMYAMAÇ, Anıl**, *Kıyısı Olmayan Devletlerin Denize Çıkışlarına İlişkin Bazı Uç Öneri ve Projelerin Uluslararası Hukuk Açısından Değerlendirilmesi*, Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Y. 2012, C. 12, 2010 Özel S., s.1257-1301, <https://dergipark.org.tr/pub/deuhfd/issue/46934/588944>, Erişim tarihi: 26.11.2022.
- ÇETİN, Özge**, *Olağan ve Olağaniüstü Zamanaşımı Yoluyla Taşınmazın Mülkiyetinin Kazanılması*, Çankaya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Özel Hukuk Anabilim Dalı Yayınlanmamış YL Tezi, Ankara 2019, <http://earsiv.cankaya.edu.tr:8080/bitstream/handle/20.500.12416/4054/%C3%87etin%2C%20%C3%96zge.pdf?sequence=1&isAllowed=y#page20>, Erişim tarihi: 14.10.2022.
- ÇETİNGİL, A. Ergon/KENDER, Rayegan/ÜNAN, Samim/YAZICIOĞLU, Emine**, *TTK Tasarısı'nın "Deniz Ticareti" Başlıklı 5. Kitabında Yer Alan Hükümler Hakkında*, Deniz HD, Özel Sayı, Ocak 2006, s. 1-295.
- ÇETİNGİL, A. Ergon**, *Milletlerarası Sözleşmelerde ve Türk Hukukunda Taşıyan'ın Koli-Konteyner ve Ünite (Parça) Başına Belirli Bir Tutarla Sorumluluğu, Eşya Taşımacılığı Sempozyumu, Bildiriler-Tartışmalar*, Ankara, 1984, s. 133-159.
- DAĞ, Elif**, *CMR'ye Göre Taşıyıcının Gecikmeden Doğan Sorumluluğu*, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Özel Hukuk Anabilim Dalı Yayınlanmamış YL Tezi, İstanbul 2010, <http://nek.istanbul.edu.tr:4444/ekos/TEZ/45841.pdf>, Erişim tarihi: 24.08.2022.
- DEĞİRMENCİ, Nil Kula**, *Türk Ticaret Kanunu Uygulamalarında Gemialacaklısı Hakkının Bir Unsuru Olarak Hakkın Sahibi*, Y. 2014, C. 18, S. 3, s. 245-276, <https://dergipark.org.tr/pub/ahbvuhfd/issue/48101/608242>, Erişim Tarihi, 16.12.2024.

- DEĞİRMENCİ, Nil Kula**, *Taşıyanın “Fiili Taşıyanın Hata ve İhmallerinden” Doğan Sorumluluğu ile Yararlanabileceği Sorumsuzluk Şartı*, İÜHFMD, Y. 2015, C. LXXIII, S. 1, s. 389-419 (*Fiili Taşıyanın Hata ve İhmallerinden Doğan Sorumluluk*).
- DEMİR, İsmail**, *Yeni Bağlama Kütüğü Rejimi Üzerine Değerlendirmeler*, AÜHFMD, Y. 2015, C. 64, S. 1, s. 103-169, <https://dergipark.org.tr/tr/pub/auhfd/issue/42392/510621>, Erişim tarihi: 11.10.2020 (*Bağlama Kütüğü*).
- DEMİRKIRAN, İhsan/DEMİRKIRAN, H. Murat**, *Türk Ticaret Kanunu Tasarısı Üzerine Bazı Düşünceler*, Deniz HD, Ocak 2006, Özel Sayı, s. 339 vd.
- DİRENİSA, Efe**, *Deniz Ticaret Mahkemelerinin Görevi, Yetkisi ve Diğer Asliye Ticaret Mahkemeleriyle İlişkilerine İlişkin Sorunlar*, Uluslararası Ticaret ve Tahkim Hukuku Dergisi (UTTDER), Y. 2020, 9(2), s. 353-422.
- ECEMİŞ YILMAZ, Hatice Kübra**, *Kanal İstanbul'un Hukuksal Açından Dört Büyük Kanal İle Karşılaştırmalı Analizi*, Ulusal: Uluslararası Çalışmalar Dergisi, C. 4, S. 1, s. 108-134, <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/1180814>, Erişim tarihi: 21.01.2023.
- ERCAN, İbrahim**, *Yeni Türk Ticaret Kanunu Çerçevesinde Asliye Ticaret Mahkemesi İle Asliye Hukuk Mahkemesi Arasındaki İşbölümü İtirazının Değerlendirilmesi*, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, C. 18, S. 2, s. 111-118, <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/798705>, Erişim tarihi: 09.03.2022.
- GENÇTÜRK, Muharrem**, *Yeni Türk Ticaret Kanununa Göre Taşıyıcının Sınırsız Sorumluluğunu Gerektiren Ağır Kusurları ve Türk Mahkemelerinin CMR'yi Uygulaması Bakımından Muhtemel Etkisi*, Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi C. XVI, Y. 2012, S. 4, s. 117-147, <https://dergipark.org.tr/en/pub/ahbvuhfd/issue/48111/608435>, Erişim tarihi: 07.04.2020.
- GÜNEŞ ANLAR, Şule**, *Birleşmiş Milletler Deniz Hukuku Sözleşmesi ve Deniz Çevresinin Korunması*, AÜHFMD Y. 2007, C. 56, S. 2, s. 1-37.
- GÜNER, M. Deniz**, *Türk Hukukunda Dispeçin Hazırlanması ve Uygulanması*, İÜHFMD, Y. 2000, C. LVIII, S. 1-2, s. 149-188, <https://dergipark.org.tr/tr/pub/iuhfm/issue/9085/113403>, Erişim tarihi: 27.12.2021.
- HAMAMCIOĞLU, Esra/KARAMANLIOĞLU, Argun**, *6750 Sayılı Ticari İşlemlerde Taşınır Rehni Kanunu'na İlişkin Bazı Tespitler*, YÜHFMD, Y. 2016, C. XIII, S. 2, s. 95-138.
- ILGIN ÇELİK, Canan Özlem**, *Deniz Yolu İle Eşya Taşımacılığında Geç Teslimden Kaynaklanan Zararlardan Sorumluluk*, İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, Y. 7, S 14, 2008/2, s. 175-202.
- İLHAN, Hüseyin Afşın**, *Konşimentoda ve Çarter Sözleşmelerinde Bulunan Tahkim Şartının Yük İlgililerine Etkisi*, YÜHFMD, Y. 2016, C. XIII, S. 2, s. 181-199.
- İRGE ERDOĞAN, Burcu**, *Milletlerarası Özel Hukukta Deniz Yoluyla Yolcu Taşıma Sözleşmesine İlişkin Genel Değerlendirme*, MHB, Cilt: 37, Sayı: 2, 508–546.

- KANER, İnci Deniz**, *Gemi Alacaklısı Hakkı ve Gemi Alacağı*, 11. Oturum, Marmara Özel Sayı, s. 487-490, <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/801147>, Erişim tarihi: 07.08.2018 (*Gemi Alacaklısı Hakkı*).
- KARA, Hacı**, *Deniz Taşımacılığında Freight Forwarder*, Legal Hukuk Dergisi, Y. 4, S. 37, Ocak 2006, s. 67-89 (*Freight Forwarder*).
- KARA, Hacı**, *Küresel Finans Krizinin Etkilediği Gemi Finansmanına Dair Hukuki Sorunlar*, Prof. Dr. Oğuz Kürşat ÜNAL'a Armağan, Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Y. 2013, C. XVII, S. 1-2, s. 707-721 (*Finans Krizi*).
- KARA, Hacı**, *Gemi Acentesi Ücret Tarifesi ve Buna Aykırılığın Yaptırımı*, Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Y. 2013, C. XVII, S. 3-4, s. 61-80 (*Gemi Acente Ücretleri*).
- KARA, Hacı**, *5312 Sayılı Kanuna Göre Deniz Çevresinin Petrol ve Diğer Zararlı Maddelerle Kirlenmesinde Zararların Tazmini*, YBHD, Y. 4, S. 2019/1, s. 311-357 (5312 S. Kanun).
- KARA, Hacı**, *Deniz Ticaretinde Elektronik Konişmento ve Siber Güvenlik*, Türkiye Adalet Akademisi Dergisi (TAAD), Y. 10, S. 37, Ocak 2019, s. 75-106 (*Elektronik Konişmento*).
- KARA, Hacı**, *Gemilerde Yapay Zekâ Kullanımı ve Buna Dair Hukuki Sorunlar*, Süleyman Demirel Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Y. 2020, C. 10, S. 1, s. 17-51 (*Gemilerde Yapay Zekâ*).
- KARA, Hacı**, *Yangından Kaynaklanan Zarara Dair Müşterek Avarya Gareme Payının Kasko Sigortasından Ödenmesi*, Banka ve Finans Hukuku Dergisi, Y. 2021, C. 10, S. 39, s. 599-614.
- KARA, Hacı**, *Deniz Ticaret Hukukunda Çekişmesiz Yargı İşleri*, İMHFD, Y. Mart 2022, C. 7, S. 12, s. 61-81.
- KARA, Hacı**, *Tehlikeli Maddelerin Deniz Yoluyla Taşınması*, İstanbul Kültür Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Y. 2022, C. 21, S. 2, s. 157-180, <https://www.jurix.com.tr/dergi/istanbul-kueltuer-ueniversitesi-hukuk-fakueltesi-dergisi>, Erişim tarihi: 16.12.2022.
- KARA, Hacı**, *Starya ve Sürastarya Süresi İle Sürastarya Ücretinin Hesaplanmasından Kaynaklanan Sorunlar*, REGESTA Ticaret Hukuku Dergisi, Y. 2022, C. 7, S. 2, s. 203-254, https://94d5e5c15154c23634e4fa312056b3327557d1fc.vetisonline.com/Book/haq9pA-F5UuiwpRbHjwe_Q/1895f117755a4538a69d8f7979dfa5ec?s=&pn=37, Erişim tarihi: 16.12.2022 (*Sürastarya*).
- KARA, Hacı**, *Arabuluculuk ile Tahkim Arasındaki Farklar*, REGESTA Ticaret Hukuku Dergisi, Y. 2024, C. 9, S. 1, s. 3-49, https://www.ito.org.tr/documents/Kurumsal/Yayinlar/regesta_2024_1.pdf, Erişim Tarihi: 24.10.2024 (*Arabuluculuk ve Tahkim*).
- KARATAŞ, Ayşegül/ŞİMDİ, Halil**, *Türkiye Uluslararası Gemi Sicili Kanunu Amacına Ulaştı mı?* Alphanumeric Journal, Volume 7, Issue 3, 2019, s. 71-86, <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/813490>, Erişim tarihi: 04.01.2021.

- KENDER, Rayegan**, *Deniz Yolu İle Yolcu Taşınmasına Dair Kaidelerin Erternasyonal Hukukta Birleştirilmesi (29 Nisan 1961 tarihli Brüksel Konvansiyonu)*, İHFM 1962, C. XXVIII, S. 3-4, s. 713-750, <https://dergipark.org.tr/en/pub/iuhfm/issue/9121/114170>, Erişim tarihi: 19.10.2020 (1961 Brüksel Konvansiyonu).
- KENDER, Rayegan**, *Ticaret Kanunu'un 1067. Maddesinin Uygulanması*, DHD, Y. 6-7 (2001-2002), S. 1-4, s. 3 vd. (TTK 1067. Madde).
- KILIÇ, Muharrem**, *Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi*, <http://www.turkiyegazetesi.com.tr/yazarlar/prof-dr-muharrem-kilic/595941.aspx>, Erişim tarihi: 06.08/2018.
- KURT, Hayrettin**, *Türk Uluslararası Gemi Sicili Kanunu'nun Değerlendirilmesi*, Ankara Barosu Dergisi, Y. 2014, S. 2, s. 269-290, <http://www.ankarabarosu.org.tr/siteler/ankarabarosu/tekmakale/2014-2/10.pdf>, Erişim tarihi: 31.10.2019.
- KOÇ, Yusuf**, *Kurtarma Yardım İlişkilerinde Kılavuz Kaptanın Rolü*, İstanbul Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Yayınlanmamış YL Tezi, <https://polen.itu.edu.tr:8443/server/api/core/bitstreams/5fa7f8e1-48f8-4d53-a26c-8846a0738446/content>, Erişim Tarihi: 17.05.2024.
- KONFİDAN, Melisa**, *Deniz Alacaklarına Karşı Sorumluluğun Sınırlandırılmasında Fon Tesisi Bakımından "Faiz ve Masraflar" Konusunun Singapur Yüksek Mahkemesi'nin As Fortuna Opco Bv And Another V Sea Consortium Pte Ltd And Others Kararıyla Birlikte Değerlendirilmesi [2020] SGHC 72*, Yeditepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Y. 2021, C. 18, S. 1, s. 194-210, <https://dergipark.org.tr/tr/pub/yuhfd/issue/60648/894820>, Erişim Tarihi: 07.08.2024.
- MALKOÇ, Eminalp**, *"Sivil Amiral" Lakabıyla Tanınan Gazeteci Abidin Daver'in Kaleminden Türk Denizciliği*, İstanbul Arel Üniversitesi İletişim Çalışmaları Dergisi, Y. 2015, C. 4, S. 7, s. 316-355, <https://dergipark.org.tr/tr/pub/isauicder/issue/31612/376071>, Erişim Tarihi: 20.05.2024.
- OKAY, Sami**, *Müşterek Avarya Hukukunun Kısa Bir Tarihçesi*, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası, Y. 1958, C. 24, S. 1-4, s. 290, <https://dergipark.org.tr/download/article-file/96221>, Erişim tarihi: 13.07.2021 (MA Tarihçesi).
- ÖZDEMİR, Ünal**, *Tarihte Türk Denizcilik Faaliyetleri Ve Günümüz Limanlarının Gelişim Sürecine Olan Etkisinin İncelenmesi*, Ordu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi, C. 5, S. 12, s. 421-441, <https://dergipark.org.tr/tr/pub/odusobiad/issue/27574/290180>, Erişim Tarihi: 17.01.2024.
- ÖZGENÇ, Zeynep**, *Milletlerarası Özel Hukukta Navlun Sözleşmesi*, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul 2014.
- PARTALCI, Rumeysa**, *Eşyanın Taşınmasına İlişkin Sözleşmelere Uygulanacak Hukuk Hakkındaki MÖHUK Madde 29'un Değerlendirilmesi*, MHB, C. 37, S. 2, s. 761-797, <https://dergipark.org.tr/tr/pub/iuhmhohb/issue/34702/383875>, Erişim tarihi: 28.11.2022.

- REİSOĞLU, Seza**, *Yabancı Para İpoteği*, https://www.tbb.org.tr/dosyalar/konferans_sunumlari/yabanci_para_ipotegi.doc, Erişim tarihi: 15.10.2022.
- SEVİNÇ KUYUCU, Aslıhan**, *Bağlama Kütüğüne Kayıtlı Gemilerin Mülkiyetinin Özel Hukuk Hüükümlerine Göre Kazanılmasına İlişkin Esaslar* MHB, Y. 37, Sayı: 2, s. 859–884 (*Bağlama Kütüğü*).
- SİRMEN, Lâle**, *Yeni Türk Medenî Kanununda Yabancı Para Üzerinden Taşınmaz Rehni Kurulmasına İlişkin Düzenlemeler*, Ankara Hukuk Fakültesi Dergisi, Y. 2003, C. 52 S. 1, s. 1-12, <https://dergipark.org.tr/tr/pub/auhfd/issue/42663/514432>, Erişim tarihi: 17.10.2022.
- SÖZER, Bülent**, *Gemi Nedir? Deniz Ticareti Hukukunda "Gemi" Kavramının Tarifi İçin Ortak Payda Olarak Kullanılabilecek Unsurlar Olabilir Mi?*, Yeditepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 20. Yıl Armağan Özel Sayısı, Y. 2016/1, C. XIII, s. 243-285.
- SÜZEL, Cüneyt/İŞIKLAR, Güneş Karol**, *Bağlama Kütüğü'nün Hukuki Niteliğinin Öğreti ve Yargı Kararları Işığında Değerlendirilmesi*, DEHUKAMDER, Y. 2021, C. 4, S. 1, s. 33-248.
- ULUĞ, İlknur**, *Taşıyanın Mutlak Sorumsuzluk Halleri*, Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Y. 2002, C. 6, S. 1-2, s. 83-99, <https://dergipark.org.tr/en/pub/ahbvuhfd/issue/48134/608830>, Erişim tarihi: 06.10.2021.
- UYAR, Talih**, *Deniz İcra Hukukunda Kanuni Rehin Hakkına Sahip Alacaklıların Kanuni Rehin Hakkından Feragatı (TTK. m. 1379)*, Journal of Yasar University, Y. 2013, C. 8, Özel Sayı, s. 2907-2914, <https://dergipark.org.tr/en/pub/jyasar/issue/19146/203233>, Erişim tarihi: 22.04.2022.
- ÜLGENER, Fehmi**, *Gemi Yönetim Sözleşmesi (Ship Management)*, Gündüz Aybay Armağanı, İstanbul 2004, s. 137-162. (*Gemi Yönetim Sözleşmesi*).
- ÜLGENER, Fehmi**, *Gemi İşletme Müteahhidi, Gemi Yöneteni ve Zaman Çarteri Kavramları*, DHD, Y. 6-7, S. 1-4, s. 9-25 (*Gemi İşletme Müteahhidi*).
- ÜLGENER, Fehmi, *Gemilerin İhtiyati Hazine İlişkin 1999 Tarihli Cenevre Konvansiyonuna Bir Bakış*, DHD Y. 3, S. 3-4, s. 7-16 (*İhtiyati Haciz*).
- VAN DER ZIEL, Gert-Jan**, *Survey on History and Concept*, Transportrecht, Vol. 27, No. 7-8, Juli/August 2004, p. 275-278.
- YAŞAR, Yusuf/GÜLTEKİN DİKEN, Nil Melek**, *Karar İncelemesi-Bilinçli Taksir ve Olası Kast (Dolus Eventualis) Farkının Değerlendirilmesi*, Social Sciences Research Journal, Volume 7, Issue 1, 97-113 (March 2018), pp. 2147-5237, <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/446596>, Erişim tarihi: 17.01.2020.
- YAZICIOĞLU, Emine**, *Deniz Yük Senedi ve Deniz Yük Senedi İle Belgelenen Taşımalara İlişkin Bazı Sorunlar*, Prof. Dr. Tahir Çağa'nın Anısına Armağan, İstanbul 2000, s. 651-676 (*Taşımalara İlişkin Bazı Sorunlar*).

- YAZICIOĞLU, Emine**, *Deniz Yolu İle Eşya Taşımalarında Geç Teslimden İleri Gelen Zararlardan Sorumluluk*, MHB, Y. 22, 2002, s. 1039-1055, s. 1049 (*Geç Teslimden Sorumluluk*).
- YAZICIOĞLU, Emine**, “*Deniz Aracı İşletenin Akit Dışı Sorumluluğu*”, **UÇAKHAN GÜLEÇ, Sema/BASA, Necdet (Ed.)**, “*Akit Dışı Kusursuz Sorumlulukta Bedensel Zararlar Uluslararası Kongresi*”, (140-165), TBB Yayınları, Ankara 2018, <http://tbbyayinlari.barobirlik.org.tr/TBBBooks/649.pdf>, Erişim tarihi: 06.08.2021 (*Akit Dışı Sorumluluk*).
- YETİŞ ŞAMLI, Kübra**, *Lahey-Lahey/Visby, Hamburg ve Rotterdam Kuralları'nda Sefere Elverişlilik*, İÜHFİM 2013, C. LXXI, S. 2, s. 479-496 (*Hamburg ve Rotterdam Kuralları*).
- YETİŞ ŞAMLI, Kübra**, *TTK m. 1188/1'de Düzenlenen Sürenin Niteliği ve Korunması*, BATİDER, Y. 2023, C. 39, S. 4, s. 967-1107 (*TTK m. 1188*).

İNTERNET KAYNAKLARI

- Adalet Komisyonu raporu, <https://www.tbmm.gov.tr/tutanaklar/TUTANAK/TBMM/d23/c044/b083/tbmm230440830660.pdf>, Erişim tarihi: 19.11.2020.
- Birleşmiş Milletler Teşkilatı ve Türkiye, [http://www.mfa.gov.tr/birlesmis-milletler-teskilati-ve-turkiye](http://www.mfa.gov.tr/birlesmis-milletler-teskilati-ve-turkiye.tr.mfa) tr.mfa, Erişim tarihi: 12.01.2018.
- Convention on Limitation of Liability for Maritime Claims” (1976 LLMC), <https://treaties.un.org/doc/Publication/UNTS/Volume%201456/volume-1456-I-24635-English.pdf>, Erişim tarihi: 21.01.2020.
- https://www.denizlerdeyiz.org/wp-content/uploads/2017/11/02-Demirler-ve-DemirlemeM.Erem_.pdf, Erişim Tarihi: 22.09.2024.
- Hukuk Sözlüğü, <http://www.sozluk.adalet.gov.tr/Harf/T?Sayfa=5>, Erişim tarihi: 27.11.2019.
- Hesaplama cetveli: https://docs.google.com/spreadsheets/d/1PmsB19pn-Z_A1pu9BSN4TIIvMhXBmQLSgkrkQwNgtw/edit#gid=1375964409, Erişim tarihi: 21.01.2020.
- <https://www.denizticaretodasi.org.tr/tr/sirkuler/turk-uluslararasi-gemi-sicilinescil-edilecek-ozel-maksatli-ozel-yapili-gemiler-listesi-8990>, Erişim tarihi: 31.10.2019
- https://www.denizticaretodasi.org.tr/Media/SharedDocuments/Antlasmalar/Turkce/barecon_2001.pdf, Erişim tarihi: 17.01.2020.
- www.kazanci.com.tr, Erişim tarihi: 11.11.2019.
- <http://www.imo.org/en/About/Conventions/StatusOfConventions/Pages/Default.aspx>, Erişim tarihi: 15.08.2020.

- [http://www.imo.org/en/About/Conventions/ListOfConventions/Pages/Convention-on-Limitation-of-Liability-for-Maritime-Claims-\(LLMC\).aspx](http://www.imo.org/en/About/Conventions/ListOfConventions/Pages/Convention-on-Limitation-of-Liability-for-Maritime-Claims-(LLMC).aspx), Erişim tarihi: 21.01.2020.
- <https://www.imo.org/en/About/Conventions/Pages/StatusOfConventions.aspx>, Erişim Tarihi: 22.09.2024.
- <https://www.imo.org/en/About/Conventions/Pages/COLREG.aspx>, Erişim tarihi: 10.10.2021.
- <https://www.imo.org/en/OurWork/Environment/Pages/BWMConventionandGuidelines.aspx>, Erişim tarihi: 10.10.2021.
- <https://www.itopf.org/in-action/case-studies/case-study/atlantic-empress-west-indies-1979/>, Erişim tarihi: 15.07.2020.
- https://www.gesetze-im-internet.de/englisch_hgb/, Erişim tarihi: 21.04.2022.
- <https://www.nationalgeographic.org/thisday/apr15/titanic-sinks/>, Erişim tarihi: 10.10.2021.
- <http://armatorlerbirligi.org.tr/gemi-tipleri>, Erişim tarihi: 9.8.2020.
- <https://www.mpa.gov.sg/web/portal/home/port-of-singapore/security/port-security/isps-international-ship-and-port-facility-security-code>, Erişim tarihi: 10.10.2021.
- <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2019/02/20190219-7.pdf>, Erişim Tarihi: 02.12.2024.
- <https://sozluk.gov.tr/>, Erişim tarihi: 16.05.2020.
- <https://www.theguardian.com/environment/2017/mar/18/torrey-canyon-disaster-uk-worst-ever-oil-spill-50th-anniversary>, Erişim tarihi: 10.10.2021.
- http://www.uncitral.org/uncitral/en/other_organizations_texts.html, Erişim tarihi: 29.11.2019.
- https://uncitral.un.org/en/texts/transportgoods/conventions/rotterdam_rules/status, Erişim tarihi: 08.02.2023.
- Institut de droit international, <http://www.idi-iil.org/en/> Erişim tarihi: 27.08.2018.
- International Law Associaton, <http://www.ila-hq.org/index.php/about-us/aboutus2> Erişim tarihi: 27.08.2018.
- Klaslama, <https://www.turkloydu.org/tr-tr/klaslama.aspx>, Erişim tarihi: 09.8.2020.
- www.legalbank.net
- www.legal.com.tr, Erişim tarihi: 18.12.2020.
- TTK madde gerekçesi, <https://www.lexpera.com.tr/mevzuat/gerekciler/turk-ticaret-kanunu-madde-gerekceleri/1>, Erişim tarihi: 15.07.2020.

*Eğer kişi hangi limana yelken açtığını bilmiyorsa,
hiç bir rüzgar işine yaramaz.*

Lucius Annaeus Seneca